

การศึกษานโยบายการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปริญญาโท

ของ

นางศักดิ์ หิมทอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม ๒๕๔๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

หนังสือนี้เป็นสมบัติของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ

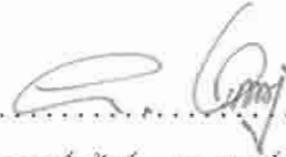
หากถูกขโมยจะถือว่าผิดกฎหมาย

ผู้พบเห็นกรุณานำส่งสำนักหอสมุด ม.ทักษิณ โทร. ๐๗๖-๒๑๕๕๕๕๕

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณได้

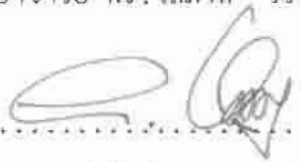
คณะกรรมการควบคุม

..........ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.โสภาค วิริยชิน)

..........กรรมการ
(อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล)

คณะกรรมการสอบ

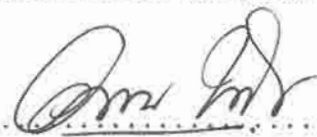
..........ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.โสภาค วิริยชิน)

..........กรรมการ
(อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ดร.ธีรวดี ประทุมพรรัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง)

วันที่ ๕๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๐
๕๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือ จากการศึกษาแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.โสภาค วิริโยธิน ประธานกรรมการ อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ประทุมทรัพย์ อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง และอาจารย์ ดร.วีระชัย เสมอภักดี ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนวคิด วิธีการ จนทำให้ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์เชิด คงทอง อาจารย์ทวี ทองปลุก และอาจารย์สุชาสินี มลวัลย์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้กรุณาให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ และรวบรวมส่งคืนตามกำหนดเวลา ตลอดจนขอขอบคุณอาจารย์ธีรวัฒน์ รัตนกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูแด่บิดา มารดา ครูอาจารย์ บุพการี และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ทนงศักดิ์ หิมทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การบริหาร	8
การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	9
การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา	10
ขั้นตอนเตรียมการวางแผน	11
ขั้นตอนจัดทำแผน	14
ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน	17
ขั้นตอนติดตามประเมินผล	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
งานวิจัยภายในประเทศ	23
งานวิจัยในต่างประเทศ	26

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	28
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	30
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	32
	การจัดกระทำกับข้อมูล	32
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	44
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	44
	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	อภิปรายผล	48
	ข้อเสนอแนะ	62
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	62
	บรรณานุกรม	64

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความอนุเคราะห์	74
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	79
ภาคผนวก ค. ตาราง 8 - 13	90
บทคัดย่อ	98
ประวัติย่อของผู้วิจัย	105

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	29
2	แสดงแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับมา	35
3	แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด สุราษฎร์ธานี โดยจำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ และระดับชั้น ของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน	36
4	แสดงการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยปัญหาการวางแผน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี กับค่าคะแนนเฉลี่ยกลาง (3.00)	37
5	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน	38
6	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีระดับชั้นของโรงเรียน ที่ผู้บริหารปฏิบัติงานแตกต่างกัน	40
7	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	41
8	แสดงอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม กรณีนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มาใช้กลุ่มตัวอย่าง	91
9	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหา วางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	93

- 10 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหา
วางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นเตรียมการวางแผน เป็นรายชื่อ .. 94
- 11 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหา
วางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นจัดทำแผน เป็นรายชื่อ 95
- 12 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหา
วางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นปฏิบัติตามแผน เป็นรายชื่อ 96
- 13 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหา
วางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นติดตามประเมินผล เป็นรายชื่อ ... 97

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ เพราะการศึกษาทำให้คนเป็นคนฉลาด มีสติปัญญา รอบรู้ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทย (อรพินทร์ ชุชม และอัจฉรา สุชารมณี. 2531 : 17) การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจสังคม (ภิรมยา อินทรกำแหง. 2535 : 68) การจัดการศึกษาในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535 : 5-12) ได้กำหนดระบบการศึกษาตามแนี่ยงแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2535 ตามแนวระบบโรงเรียนแบ่งออกเป็นสี่ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เสริมศักดิ์ สุรวัฒน (2537 : 3) อธิบายว่า เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีความรู้ ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความต้องการ และความถนัด เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ยุทธศักดิ์ ช่มแสน (2535 : 12) สรุปว่า เป็นกระบวนการดำเนินการบริหารโรงเรียน แบ่งออกได้สี่ขั้น คือ ขั้นการวางแผนงาน ขั้นจัดรูปงาน ขั้นการดำเนินงาน และขั้นประเมินผลงาน พงษ์ ทันทาคินทร์ (2529 : 21) กล่าวว่า การวางแผนเป็นกระบวนการขั้นแรกของการบริหารก่อนกระบวนการอื่น เป็นการดำเนินการเลือกวิธีปฏิบัติจากแนวความคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกระทำจริง การวางแผนงานจึงเป็นการกำหนดล่วงหน้าว่า จะทำอะไร เมื่อไร ด้วยวิธีการอย่างไร และให้ใครทำ จึงนับได้ว่าแผนงานเป็นเครื่องมือสำหรับการทำงานของสถาบันหนึ่ง ๆ กรมสามัญศึกษา (2535 ก. : 2) อธิบายว่า การวางแผนงานโรงเรียน เป็นการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบปัญหาและ

ความต้องการที่แท้จริง กรมสามัญศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของแผน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารและพัฒนาการศึกษา จึงได้กำหนดให้โรงเรียนในสังกัดจัดทำแผนขึ้นในโรงเรียน โดยให้โรงเรียนมัธยมศึกษาจัดทำแผนสามประเภท คือ แผนพัฒนาการศึกษา ระยะห้าปี แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำแผนทุกประเภทมุ่งเน้นให้สอดคล้องกับนโยบายที่กรมสามัญกำหนด (กรมสามัญศึกษา, 2530 : 1) และ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 3) ได้กำหนดกระบวนการวางแผนในโรงเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่สี่ขั้นตอนคือ ขึ้นเตรียมการวางแผน ขึ้นจัดทำแผน ขึ้นปฏิบัติตามแผน และขึ้นติดตามประเมินผล

เป็นที่น่าสังเกตว่า การวางแผนเป็นงานพื้นฐานของโรงเรียนที่สำคัญมาก ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องวางแผนที่รัดกุมและมีความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียน (เสรีลาขโรจน์, 2531 : 200) แต่อย่างไรก็ตามระบบการวางแผนของโรงเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (กรมสามัญศึกษา, 2535 ก : 4) จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2531 การสำรวจสภาพปัญหาการวางแผน การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2533 รวมถึงการสำรวจของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา ในปี พ.ศ. 2534 พบว่า บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในเรื่องการวางแผน ขาดข้อมูลและข่าวสารที่ดีสำหรับนำมาใช้ในการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญในการวางแผน และขาดกำลังเงิน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ ทำให้การวางแผนการศึกษาขาดคุณภาพ (ชัยวัฒน์ วรรณพงษ์, 2535 : 9) และเมื่อศึกษาจากผลงานวิจัยของ สมพร ขุนพลีถัก (2535 : 94 - 96) ได้ศึกษาปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ตามทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 7 พบว่า ปัญหาการวางแผนปฏิบัติการของผู้บริหารโรงเรียน ขึ้นการเตรียมการวางแผนคือ การคาดคะเนงบประมาณที่โรงเรียนควรจะได้รับ ขึ้นการวางแผน คือ การจัดสรรงบประมาณแก่ฝ่าย หมวด ส่วนขึ้นการนำแผนไปปฏิบัติคือ การใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ และการดำเนินการตามแผนไม่ครบตามแผนปฏิบัติการ และขึ้นติดตามควบคุมประเมิน คือ การประเมินสภาพก่อนการดำเนิน ส่วน มาเงินชัย กล้องเจริญ (2531 : 152) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครูอาจารย์ เกี่ยวกับกระบวนการ

วางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการวางแผน พบว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการวางแผน ของผู้บริหารโรงเรียนแต่ละขั้นตอนดังนี้ คือ ปัญหาขั้นการเตรียมการวางแผน โรงเรียน ขาดระบบข้อมูล ผู้บริหารและบุคลากรขาดความรู้เรื่องแผน ไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อแผน ปัญหาขั้นการดำเนินการวางแผน มักไม่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกันวางแผน ปัญหาขั้นการ ปฏิบัติตามแผน ขาดการรายงานติดตามผล และขั้นการประเมินผล ไม่มีการประเมินผล ไม่ทำเอกสารสรุปผล ส่วน ทรงเกียรติ พิฆังคผล (2533 : 97) ได้ศึกษาปัญหาการ วางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด สงขลา พบว่า การวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน มีปัญหาด้านการ จัดระบบข้อมูลด้านการวิเคราะห์นโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติ ปัญหาด้านการติดตามประเมินผล ส่วน สมนึก รักคำ (2538 : 82) ได้ศึกษาการวางแผนปฏิบัติการของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาในการจัดทำแผน ผู้บริหารให้ความสนใจน้อย การวางแผนไม่ได้จากหมู่คณะ การรายงานติดตามผลยังไม่มี ประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว โกวทิ ประมวลพฤกษ์ (2534 : 12) กล่าวว่า ปัญหา จากการวางแผนจัดการศึกษานั้นจะทำให้คุณภาพของการศึกษาไม่น่าพอใจตามไปด้วย ซึ่ง จากรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตรปีการศึกษา 2535 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของ กรมวิชาการ (2538 : 58 - 59) พบว่า จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาไทย ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งประเทศที่เป็น นักเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.68 42.30 และ 19.06 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามพื้นที่เขตการศึกษาพบว่า ทุกเขตการศึกษามีจำนวนนักเรียนที่มีผลการประเมิน อยู่ในระดับปรับปรุง โดยเขตการศึกษา 1 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.90 52.60 และ 25.40 ส่วนเขตการศึกษา 8 มีจำนวนนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 9.20 32.80 และ 13.10 ตามลำดับ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2538 : 28) ได้ศึกษา สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2536 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

และภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และการดำเนินงานของหมวดวิชา ด้านการสำรวจปัญหาและความต้องการจำเป็น การจัดทำสื่อและด้านการประเมินโดยภาพรวมของเขตและจังหวัดอยู่ในระดับควรปรับปรุง และจากรายงานผลการนิเทศเพื่อให้โรงเรียนพัฒนาตนเองของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 3 ปี 2535 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกหมวดวิชาอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม (กรมสามัญศึกษา. 2536 : 31)

สำหรับการจัดการศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2539 : 2) กล่าวว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานียังมีคุณภาพไม่เป็นไปตามคาดหวัง คุณภาพของการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียนไม่เท่าเทียมกัน จัดไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและผู้เรียน เนื่องจากวัสดุ อุปกรณ์และบุคลากรมีจำกัด การสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ไม่สอดคล้องกับวิทยาการสมัยใหม่ นักเรียนขาดความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะพึงประสงค์ของนักเรียนยังไม่น่าพอใจในบางหมวดวิชา คือ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ยังต่ำกว่าของประเทศ และ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2539 : 1 - 2) ให้ความเห็นไว้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังขาดความพร้อมในเรื่องอาคารเรียนอาคารประกอบ ระบบน้ำ ไฟฟ้า ยังไม่ได้มาตรฐาน ไม่สมบูรณ์ พื้นที่บริเวณโรงเรียนยังขาดการพัฒนาให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม ขาดบุคลากร การจัดการเรียนไม่ได้คุณภาพ เพราะครูจำนวนไม่น้อยไม่เข้าใจหลักสูตร การบริหารขาดการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ขาดการติดตามผล

จากสภาพและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น น่าจะกล่าวได้ว่า การวางแผนในโรงเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผู้บริหารอีกจำนวนไม่น้อยที่เห็นความสำคัญของการวางแผนไม่มากนัก ทำให้การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่บรรลุเป้าหมายแก้ปัญหาไม่ตรงกับปัญหาที่แท้จริง เพื่อที่จะให้การวางแผนมีประสิทธิภาพ จึงน่าจะศึกษาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ว่ามีปัญหอะไร ซึ่งไม่พบว่ามีผู้ใดได้ทำการวิจัยให้คำตอบไว้ชัดเจน ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ

ศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นข้อมูลใช้ประกอบการวางแผนในโรงเรียนให้เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามตัวแปรประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน
3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปในการนำไปแก้ไขและปรับปรุงปัญหาการวางแผนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามกระบวนการวางแผนของ อนันต์ ระเบียบทุกซ์ (2539 : 3 - 4) และนักวิชาการอื่น ๆ ภายได้สี่องค์ประกอบ คือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นติดตามประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 210 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางของ เกรจซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้จำนวน 136 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่

3.1.1 ประสบการณ์ จำแนกเป็น

3.1.1.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.1.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.1.2 ระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

3.1.2.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2 ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามกระบวนการวางแผนใน 4 องค์ประกอบ จำแนกเป็น

3.2.1 ขั้นตอนเตรียมการวางแผน

3.2.2 ขั้นตอนจัดทำแผน

3.2.3 ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน

3.2.4 ขั้นตอนติดตามประเมินผล

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนต่ำกว่าระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนแตกต่างกัน

3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการวางแผนในโรงเรียน หมายถึง อุปสรรค หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ขั้นตอนเตรียมการวางแผน ขั้นตอนจัดทำแผน ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน และขั้นตอนติดตามประเมินผล
2. ขั้นตอนเตรียมการวางแผน หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดองค์การและพรรณางาน การแต่งตั้งวิเคราะห์กรรมการวางแผน การให้ความรู้เรื่องแผน การจัดข้อมูล การวิเคราะห์นโยบายหน่วยเหนือ และการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน
3. ขั้นตอนจัดทำแผน หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย มาตรการ การเขียนงาน โครงการ การวิเคราะห์งาน โครงการ การประสานแผน การขออนุมัติงาน โครงการ และการจัดทำเอกสารแผน
4. ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดระบบงาน การวางแผนบุคคล การอำนวยความสะดวก และการตรวจนิเทศ
5. ขั้นตอนติดตามประเมินผล หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ ตลอดจนการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี
6. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง รวมทั้งผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการทุกฝ่ายของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
7. ประสบการณ์ หมายถึง จำนวนปีในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน จำแนกเป็นสองกลุ่ม คือ ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป
8. ระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน หมายถึง สถานศึกษาที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเพียงอย่างเดียว และสถานศึกษาที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสองหลักสูตรอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา นำเสนอตามประเด็นต่อไปนี้ คือ การบริหาร การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในองค์ประกอบสี่ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นติดตามประเมินผล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การบริหาร

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ และใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม (เทพพงษ์ บุญจิตราดุษย์, 2534 : 3) ส่วน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 ก : 59) กล่าวว่า ความหมายของการบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยใช้กระบวนการบริหาร ได้แก่ การวางแผน การอำนวยการ การประสานงาน การติดต่อและการประเมินผลการปฏิบัติ สำหรับ ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2535 : 194) ในทัศนะว่า การบริหาร คือ การใช้คน เงิน วัสดุ ทักษะ การจัดการ ตลอดจนใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลมากที่สุด สมยศ นาวิการ (2536 : 18) ให้ความเห็นว่าการบริหาร หมายถึง กระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกในองค์การ และการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536 : 5) อธิบายว่า การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์และศิลป์ที่จะนำเอาทรัพยากรในการบริหารมาประกอบการตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วน สมนึก นนธิจันทร์ (2538 : 31) บันทึกว่า การ

บริหาร คือ กระบวนการในการดำเนินงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน แต่กิจกรรมนั้นจะเป็นไปในลักษณะที่แตกต่างกันคือ มีฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจสั่งการ อีกฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ที่บุคคลในองค์การร่วมกันวางไว้ โดยมีระเบียบแบบธรรมเนียม หลักปฏิบัติ มีการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

จากความหมายของการบริหารที่กล่าวมาข้างต้น เป็นที่เข้าใจว่า การบริหารหมายถึง กิจกรรมของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันทำกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมคุณภาพต่อเนื่องจากระดับประถมศึกษา และยังเป็นการศึกษาที่จัดไว้สำหรับเยาวชนที่สามารถไปเป็นแรงงานของชาติได้โดยทันทีอีกด้วย (เสรี ลาขโรจน์, 2531 : 20) สำหรับ สุมนา พุ่มประพาส (2537 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาระหว่างระดับประถมศึกษากับระดับอุดมศึกษา เพื่อมุ่งให้นักเรียนเลือกวิถีทางการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง มองภาพสะท้อนอนาคตของชาติ เพราะเป็นการศึกษาที่สามารถผลิตกำลังคนในระดับกลางซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535 : 15) ได้แบ่งการศึกษาในระดับนี้ออกเป็นสองตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536 : 22) กล่าวว่า หลักการและจุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นจะกว้างกว่าหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วน รุ่งทิวา จักร์กร (2526 : 140 - 143) อธิบายไว้ว่า ปริมาณงานรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จะมีปริมาณงานรับผิดชอบมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างเดียว และ ประจวบ อุ่นเคียร (2528 : 231) ชี้แจงว่า ความพร้อมในด้านทรัพยากรทางการบริหาร ไม่ว่าบุคลากร การเงิน วัสดุครุภัณฑ์ อาคารเรียนอาคารประกอบของโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะน้อยกว่าด้วย นอกจากนี้ กรมสามัญศึกษา (2530 : 1) ได้กำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดจัดทำแผนในโรงเรียนเพื่อพัฒนา

การจัดการศึกษาระดับนี้ ซึ่ง วิโรจน์ สารัตนะ (2532 : 72) สนับสนุนว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จะต้องคำนึงถึงบทบาทการวางแผน ซึ่งเป็นการนำนโยบายของกรมสามัญศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดไปปฏิบัติ

จากเอกสารที่ได้กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่อยู่ระหว่างระดับประถมศึกษาและระดับอุดมศึกษา แบ่งออกได้สองตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งให้นักเรียนมีความรู้ มีความสามารถ และทักษะ สามารถเลือกวิถีทางดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องคำนึงถึงบทบาทการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถนำนโยบายของกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติให้บรรลุผล

การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การวางแผน หมายถึง กระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการกระทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติตามให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (วิโรจน์ สารัตนะ. 2532 : 2) พยอม วงศ์สารศรี (2533 : 64) กล่าวว่า การวางแผน คือ ความพยายามที่เป็นระบบ (systematic attempt) เพื่อดัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคต เพื่อให้้องค์กรบรรลุผลที่ปรารถนา ส่วน ชลิต เจริญศรี (2537 : 9) สรุปว่า การวางแผน เป็นกิจกรรมหนึ่งของการบริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดกรอบและแนวทางเลือกการดำเนินงานในอนาคต เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่คาดหวังไว้โดยใช้วิธีการที่ทำให้ประโยชน์สูงสุด และ สมคิด บางรัมย์ (2538 : 50) ย้ำว่า การวางแผน คือ การกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติไว้ล่วงหน้า โดยการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ และเลือกแนวทางปฏิบัติที่จะเกิดประโยชน์สูงสุด

จากนิยามของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การวางแผน ซึ่งหมายถึงรวมถึงการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยนั้น เป็นความพยายามที่จะกำหนดว่าควรจะทำให้เกิดสิ่งใดขึ้นในโรงเรียนในอนาคต พร้อมทั้งกำหนดแนวทางที่จะดำเนินงานเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินงานวางแผน เพื่อให้บังเกิดผลตามเป้าหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

สำหรับกระบวนการวางแผน อนันต์ กระจุกทุกซ์ (2539 : 3 - 4) กล่าวว่า กระบวนการวางแผนในโรงเรียนมีสี่ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นติดตามประเมินผล ส่วน ศิริอร ชันธหัตถ์ (2536 : 65 - 66) อธิบายว่า กระบวนการวางแผนแบ่งออกได้สี่ขั้นตอน ดังนี้คือ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน ขั้นติดตามและประเมินผล และขั้นประเมินผลสำเร็จ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 6) ได้เสนอกระบวนการวางแผนไว้ดังนี้ คือ ขั้นศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ขั้นจัดทำแผน ขั้นนำแผนไปปฏิบัติและขั้นติดตามประเมินผล ส่วน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 91) อธิบายว่า กระบวนการวางแผน การศึกษาประกอบด้วยหกขั้นตอน คือ การเตรียมการวางแผน การวางแผน การจัดทำแผน การจัดทำรายละเอียดของแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และขั้นสุดท้ายคือ การติดตามประเมินผล และ วรณะ เพชรรัตน์ (2538 : 1) ย้ำว่า กระบวนการวางแผนในโรงเรียน ประกอบด้วยห้าขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นการวางแผน ขั้นนำแผนไปปฏิบัติ ขั้นติดตาม ควบคุมและประเมินผล และขั้นสุดท้าย คือ ขั้นปรับแผนหรือจัดทำแผนใหม่

จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า กระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ขั้นตอนของการวางแผนประกอบด้วยสี่ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นติดตามประเมินผล

ขั้นเตรียมการวางแผน

ขั้นเตรียมการวางแผน หมายถึง ขั้นเริ่มต้นการวางแผนดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลด้านองค์การ บุคลากร งบประมาณ ศึกษานโยบายปัญหา และกำหนดวัตถุประสงค์ (สมพร ชุนพิลึก. 2535 : 5) สำหรับ สุวัฒน์ สอนสุวิทย์ (2536 : 7) กล่าวว่า ขั้นเตรียมการวางแผน หมายถึง การหาข้อมูล การรวบรวมข้อมูล สถิติเบื้องต้น ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ และ ชลิต เจริญศรี (2537 : 12) ให้ความหมายว่า เป็นการจัดตั้งหน่วยงานการวางแผน กำหนดลำดับวิธีขั้นตอนการวางแผน พร้อมทั้งจัดทำรูปโครงสร้าง และกลไกการบริหารโดยให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน นำแผนไปใช้ และสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมากำหนดจุดมุ่งหมาย ตลอดจนการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วกำหนดนโยบาย กำหนดงบประมาณค่าใช้จ่าย

จากคานิยามที่กล่าวมาข้างต้นเป็นที่เข้าใจว่า ขั้นตอนเตรียมการวางแผน ซึ่งหมายถึง การเตรียมวางแผนของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยนั้น เป็นการเริ่มต้นการวางแผนในโรงเรียน ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูล สถิติเบื้องต้น ด้านการจัดการ บุคลากร งบประมาณ เพื่อนำไปกำหนดวัตถุประสงค์ และแนวดำเนินงานต่อไป

ขั้นตอนเตรียมการวางแผน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 3) ได้กำหนดไว้หกขั้นตอน คือ การจัดองค์กรและพรณางาน การแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผน การให้ความรู้ เรื่องแผน การจัดข้อมูลสารสนเทศ การวิเคราะห์นโยบายหน่วยเหนือ และการวิเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน สำหรับแนวดำเนินการแต่ละขั้นตอน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 5) กล่าวว่า การจัดองค์กรและพรณางาน โรงเรียนจะต้องจัดทำมีองค์การบริหารโรงเรียน จัดโครงสร้างให้ชัดเจน และจัดทำมีการพรณางาน คือ การกำหนดหน้าที่และขอบข่ายงานของแต่ละฝ่าย หมวด งาน วิชา เอกสารเผยแพร่ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบตามโครงสร้างหรือแผนภูมิการจัด องค์กรการบริหารงาน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 6) กล่าวถึงขั้นตอนการตั้งคณะกรรมการ วางแผนว่า โรงเรียนจะต้องดำเนินการตั้งคณะกรรมการวางแผน ประกอบด้วย คณะกรรมการ สามชุด หรือสองชุด หรือหนึ่งชุด ตามความเหมาะสม คณะกรรมการทั้งสามชุด คือ คณะกรรมการนโยบายและแผน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารเป็นประธาน ผู้ช่วยทุกฝ่าย และ บุคลากรอื่น ๆ ที่เห็นสมควร มีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาผู้บริหารโรงเรียน ดัดสนใจเกี่ยวกับการ วางแผน การกำหนดนโยบายของโรงเรียน กำหนดกรอบแผนงาน โครงการ พิจารณาและ จัดสรรงบประมาณ พิจารณารายงานการดำเนินงานตามแผน ส่วนคณะกรรมการแผนงาน หรืองานแผนงาน เป็นคณะกรรมการชุดที่สอง ประกอบด้วย หัวหน้าแผนงานเป็นประธาน มีครูอาจารย์เป็นกรรมการ เลขานุการหนึ่งคน เลือกจากกรรมการ มีหน้าที่วิเคราะห์ ประสานการจัดทำแผนของโรงเรียนทั้งสามประเภท คือ แผนพัฒนาการศึกษาระยะห้าปี แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี นอกจากนี้ กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของแผน แล้วจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ส่งเสริม การวิจัยในโรงเรียน ตลอดจนเป็นคณะกรรมการ ในคณะกรรมการของคณะกรรมการสามัญศึกษา จังหวัด เพื่อประสานแผนของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการชุดสุดท้าย คือ

คณะกรรมการประสานแผนและข้อมูล ประกอบด้วยหัวหน้าฝ่ายเป็นประธาน หัวหน้าหมวด เป็นกรรมการ แล้วเลือกกรรมการหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้าที่เก็บข้อมูล จัดทำแผนงาน โครงการ โดยการประสานงานกับแผนงานของโรงเรียน และควบคุม ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามแผนในฝ่าย อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 6 - 7) กล่าวว่า การให้ความรู้เรื่องการวางแผน โรงเรียนดำเนินการได้หลายวิธี แต่ที่นิยม คือ การจัดการประชุมและทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านการวางแผน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 7) บันทึกไว้ว่า การจัดข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนดำเนินการโดยให้งานแผนงานจัดเก็บข้อมูล จัดเก็บข้อมูลไว้ในแต่ละด้าน คือ งานวิชาการ งานธุรการ งานปกครอง งานบริการ และด้านนโยบายของกรมสามัญศึกษา ข้อมูลเหล่านี้ใช้ประกอบการวางแผน สำหรับการวิเคราะห์นโยบายหน่วยเหนือ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 8) แนะนำว่า โรงเรียนดำเนินการโดยการศึกษาทำความเข้าใจนโยบายกรมสามัญศึกษาแต่ละด้าน ส่วน การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 8) บันทึกไว้ว่า โรงเรียนดำเนินการโดยให้เป็นหน้าที่ของแผนงานโรงเรียน วิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันและปัญหาที่สะท้อนตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา ตลอดจนวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขสาเหตุของปัญหาแต่ละสาเหตุด้วย

ขั้นเตรียมการวางแผน วรณะ เพชรรัตน์ (2538 : 1) บันทึกไว้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนหกขั้นตอน คือ การทบทวนภารกิจความรับผิดชอบ บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น การสำรวจปัญหาในการดำเนินงาน การศึกษาความต้องการของโรงเรียน การศึกษาวิเคราะห์นโยบายของกรม กระทรวง และรัฐบาล และการพิจารณาศักยภาพและข้อจำกัดของโรงเรียน ประเสริฐ ใต้ชะ (2535 : 54) กล่าวว่า การเตรียมการวางแผน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ คือ การเตรียมข้อมูลสำหรับการวางแผน พร้อมทั้งประเมินผลงานในปีการศึกษาที่ผ่านมา การประชุมครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานวางแผน และการเตรียมบุคลากร วัสดุ และอุปกรณ์สำหรับการดำเนินการวางแผน สำหรับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2537 : 37) การเตรียมการวางแผน ประกอบด้วยหกขั้นตอนคือ การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบัน เกี่ยวกับงานในหน้าที่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การศึกษาสภาพแวดล้อม การกำหนดระยะ

เวลาและการเตรียมข้อมูล และ อุทัย บุญประเสริฐ (2537 : 51 - 52) สรุปว่า ขั้นตอนการเตรียมการวางแผน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ คือ การจัดข้อมูลและสารสนเทศการบริหาร การศึกษาสถานภาพปัจจุบัน การประเมินปัญหาและความต้องการ การคาดคะเนเกี่ยวกับแนวโน้มของงานในอนาคตและความรับผิดชอบ การคาดคะเนด้านทรัพยากรและการเงิน การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการวางแผน การกำหนดคณะกรรมการ การกำหนดนโยบาย

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ขั้นตอนการเตรียมการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยหกขั้นตอน คือ การจัดองค์กรและพรรณนางาน การแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผน การหาความรู้เรื่องแผน การจัดข้อมูลสารสนเทศ การวิเคราะห์นโยบายหน่วยเหนือ และการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน โรงเรียนจะต้องจัดดำเนินการให้ครบหกขั้นตอนในการเตรียมการวางแผน เพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา มีประสิทธิภาพ

ขั้นจัดทำแผน

ขั้นจัดทำแผน หมายถึง ขั้นที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย กำหนดโครงสร้างของแผน ขั้นทำแผนโครงการ จัดสรรปัจจัยในการทำงาน และอนุมัติงบประมาณ (สมพร ชุนพิลึก. 2535 : 5) สุวัฒน์ สอนสุวิทย์ (2536 : 7) กล่าวว่า ขั้นจัดทำแผน หมายถึง การนำเอานโยบาย สภาพปัญหาและความต้องการมาทำเป็นแผน แผนงาน โครงการ จะกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ค่าใช้จ่าย ระยะเวลาในการดำเนินการ แล้วทำเป็นเอกสาร ส่วน เจื้อจันทร จงสถิตอยู่ (2529 : 30) อธิบายว่า การจัดทำแผน หมายถึง การกำหนดรูปแบบในการเขียนแผน ซึ่งบรรจุเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของการวางแผนอย่างครบถ้วน ได้แก่ บทนำการวิเคราะห์วินิจฉัยสภาพปัจจุบันและปัญหาการศึกษา วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของการวางแผน รวมทั้งค่าใช้จ่าย และ อุทัย บุญประเสริฐ (2537 : 230) กล่าวถึงคำว่า to plan หรือ plan formulation เป็นกระบวนการหนึ่ง ถ้าแปลเป็นภาษาไทยก็คือ การจัดทำแผน หมายถึง การจัดทำเอกสารแผนงานนั่นเอง วิธีดำเนินการในส่วนนี้จะมิเป็นเทคนิคเฉพาะหรือวิธีการเฉพาะในรายละเอียดของตนเอง ผลผลิตที่ได้จากกระบวนการในตอนนี้จะปรากฏเป็นแผนหรือเอกสารแผนงาน (plan) นั่นเอง

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดทำแผน ซึ่งรวมถึงขั้นตอนการจัดทำแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ด้วย หมายถึง การนำนโยบายมาจัดทำแผน กำหนดโครงสร้างของแผน กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ค่าใช้จ่าย จะทำให้ได้แผนหรือเอกสารแผนงาน

ขั้นจัดทำแผน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 3) กล่าวว่า ขั้นตอนจัดทำแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญหกขั้นตอน คือ การกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน การเขียนรายละเอียดงานโครงการ การวิเคราะห์งานโครงการ การประสานงาน การขออนุมัติงาน โครงการ และการจัดทำแผน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 8) ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนไว้ดังนี้ สำหรับการกำหนดแนวทางจัดการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนจะต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการนโยบายและแผน เมื่อได้รับการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาจากงานแผนงานแล้ว ก็จัดตั้งวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมสภาพปัญหาและความต้องการทุกด้าน ต่อไปก็กำหนดนโยบายของโรงเรียน เพื่อใช้นโยบายเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเจตจำนงการบริหารไปสู่การปฏิบัติและกำหนดมาตรการ เพื่อเป็นทางเลือกในการแก้ปัญหาในทุก ๆ ด้านของนโยบาย ตลอดจนการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งมีอยู่สองแบบคือ เป้าหมาย รวมหมายถึงผลรวมที่ต้องการให้เกิดขึ้นในที่สุดท้ายของแผนพัฒนาระยะห้าปีของโรงเรียน และเป้าหมายรายปี หมายถึงผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษาหนึ่ง ๆ นอกจากนี้ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 9) บันทึกไว้ว่า การเขียนรายละเอียดงาน โครงการ โรงเรียนมีแนวดำเนินการโดยการเขียนโครงการเป็นหน้าที่ของหมวดวิชาและงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายและแผน ส่วนประกอบของการเขียนโครงการ คือ ชื่อโครงการ ลักษณะของโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย สถานที่ดำเนินการ ระยะเวลา ดำเนินการ วิธีดำเนินการ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบโครงการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การติดตามประเมินผล ผลที่คาดว่าจะได้รับ สำหรับการวิเคราะห์งาน โครงการ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 14) ชี้แจงว่า โรงเรียนดำเนินการโดยเป็นหน้าที่ของงานแผนงาน ซึ่งจะต้องวิเคราะห์แบ่งออกได้สองขั้นตอน คือ การวิเคราะห์ร่างงาน โครงการ เป็นการพิจารณาว่าหัวข้อและรายละเอียดในร่างโครงการเหมาะสมเพียงใด และการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของงานโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

การวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการ พิจารณาจากองค์ประกอบดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านผลของโครงการ ด้านความคุ้มค่าของโครงการ และด้านความเป็นไปได้ของร่างโครงการ นอกจากนี้ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 15) อธิบายว่า การประสานแผนโรงเรียนดำเนินการ การพิจารณาหาหนทางต่าง ๆ ให้กับงาน โครงการทั้งหมด เพื่อให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับทรัพยากร เวลา สภาพการณ์ และความพร้อมของโรงเรียน โดยปฏิบัติดังนี้ คือ การเตรียมการก่อนการประชุมประสานแผน ซึ่งงานแผนงานจะต้องเตรียมร่างปฏิทินปฏิบัติงานโครงการ เตรียมข้อมูลด้านงบประมาณ รายรับ และรายจ่าย การประชุมประสานแผน เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายและแผน พิจารณาความเหมาะสม ความชัดเจน ความเป็นไปได้ของแต่ละโครงการ รวมถึงความประหยัดให้ได้ประโยชน์สูงสุด และจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน โครงการ สำหรับการขออนุมัติโครงการ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 17) อธิบายว่า โรงเรียนดำเนินการเมื่อหมวดวิชาและงานต่าง ๆ ได้ปรับปรุงงาน โครงการตามมติของคณะกรรมการนโยบายและแผนแล้ว จะเสนองานโครงการตามสายการบังคับบัญชามายังงานแผนงานเพื่ออนุมัติต่อไปจากผู้บริหารโรงเรียน และการจัดทำแผนเอกสาร อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 17) บันทึกไว้ว่า โรงเรียนดำเนินการโดยจัดทำเอกสารแผนพัฒนาการศึกษาระยะห้าปี แผนพัฒนาการศึกษาระยะปี และแผนปฏิบัติการประจำปี แผนทั้งสามประเภทมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน แต่จัดทำตามช่วงเวลาการจัดทำแผน

ขั้นจัดทำแผน วรณะ เพชรรัตน์ (2538 : 2) ชี้แจงว่า ประกอบด้วยเจ็ดขั้นตอนคือ การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา การวิเคราะห์ทางเลือก การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม การจัดทำร่างวัตถุประสงค์และนโยบาย เสนอคณะกรรมการวางแผนให้เห็นชอบ และการแจ้งนโยบายให้ฝ่ายหมวด งานทราบ การจัดทำเอกสารแผน ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2536 : 85 - 86) อธิบายว่า การจัดทำแผนมีขั้นตอนดังนี้ คือ ขั้นตอนแรกเป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นและข้อบกพร่องที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข ทั้งด้านประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ คุณภาพของผู้เรียน จุดมุ่งหมายของการศึกษา รวมทั้งศักยภาพของบุคลากร ขั้นตอนที่สองเป็นการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วนตามลำดับ ขั้นตอนที่สามเป็นการจัดทำแผนงานและ

โครงการ ซึ่งในแต่ละแผนงานต้องนำโครงการมาผสมผสานกันและให้เหมาะสมกับงบประมาณ และขั้นตอนสุดท้าย เป็นการนำเสนอต่อที่ประชุมครูอาจารย์เพื่อขอความเห็นชอบ สุนีย์ จันทนาวัฒน์ (2530 : 20) สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนดังนี้ คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของโรงเรียน กำหนดเป้าหมาย กำหนดโครงสร้างของแผน การทำแผน โครงการ งบประมาณ และการขออนุมัติแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 122 - 123) ได้ชี้แจงขั้นตอนการวางแผนไว้ดังนี้ คือ การกำหนดแนวทางดำเนินการ ประกอบด้วย กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย มาตรการ กำหนดบุคลากรที่จะดำเนินการจัดทำแผน การจัดทำโครงการ การวางแผน กำกับ ติดตาม นิเทศ ประเมินผล และจัดทำ

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ขั้นตอนจัดทำแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญหกขั้นตอน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย มาตรการ การเขียนงาน โครงการ การวิเคราะห์งาน โครงการ การประสานแผน การขออนุมัติงาน โครงการ และการจัดทำเอกสารแผน โรงเรียนจะต้องจัดดำเนินการให้ครบทุกขั้นตอนในขั้นตอนจัดทำแผน เพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน

ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน หมายถึง การเริ่มต้นบริหารโครงการ มีการประสานงานระหว่างกระบวนการวางแผนกับกระบวนการบริหาร ในขั้นนี้ จะมีการมอบหมายหน้าที่ (delegation of authority) การประสานงาน การควบคุม และการรายงาน การควบคุมและการรายงาน (feed back) เกอรูจ (ชลิต เจริญศรี, 2537 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Guruge, 1977 : 3) ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ (2528 : 32) กล่าวไว้โดยสรุปว่า เป็นการใช้แผน คือ การลงมือปฏิบัติตามแผน ส่วน ดิลก บุญเรืองรอด (2534 : 139) ได้ชี้แจงว่า ในการปฏิบัติตามแผน เป็นการนำแผนการศึกษาไปใช้ เริ่มเมื่อทำโครงการต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการประสานประสานกระบวนการวางแผนเข้ากับกระบวนการจัดการศึกษา สำหรับ กิติมา บริดีติล (2532 : 24) กล่าวว่า การปฏิบัติตามแผน เป็นการพิจารณาว่ามียุทธวิธีทำตามแผนได้อย่างไร จะตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผนได้ด้วย

วิธีใด และแผนต่าง ๆ ที่วางไว้^๖นั้นมีความสอดคล้องกันเพียงไร และ ธงชัย สันติวงษ์ (2536 : 28) กล่าวเพิ่มเติมว่า การปฏิบัติตามแผน ต้องมีการเริ่มต้นและต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย และเป็นไปตามแนวปฏิบัติที่วางไว้

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ซึ่งหมายถึง ขั้นตอนปฏิบัติตามแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วย เป็นการลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่ได้รับอนุมัติ โดยดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 4) ได้กำหนดให้เป็นขั้นตอนของการดำเนินการตามแผนเพียงขั้นตอนเดียว แต่เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการวางแผน เพราะว่าแม้จะมีการเตรียมการจัดทำแผนเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม หากไม่มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ การเตรียมการต่าง ๆ ก็ย่อมไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 18) ชี้แจงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องดำเนินการโดยจัดให้มีการจัดทำปฏิทินแจ้งกำหนดการขอซึ่งงบประมาณและการดำเนินการ ซึ่งเป็นหน้าที่ของงานแผนงานที่จะต้องประสานงานกับการเงินของโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา โดยมีป้ายแสดงภาวะการเงินของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน ควบคู่กับจัดทำป้ายแสดงงาน โครงการที่อนุญาตให้มีการขอใช้เงิน ทั้งนี้ เพื่อลดปัญหาภาวะการเงินที่ไม่แน่นอนบางช่วงเวลา นอกจากนี้ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 19) กล่าวว่า โรงเรียนควรดำเนินการจัดให้มีการจัดทำปฏิทินงานและกราฟแสดงร้อยละของแผนงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นตามกำหนดเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งฝ่าย หมวดวิชา งาน จะต้องจัดทำปฏิทินงาน กราฟแสดงร้อยละของแผนงานไว้ สำหรับการขออนุญาตใช้เงินตามงาน โครงการ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 19) ชี้แจงว่า ให้โรงเรียนดำเนินการโดยจัดให้มีการบันทึกขออนุญาตใช้เงินจากผู้รับผิดชอบงาน โครงการ เสนอหัวหน้าหมวด หัวหน้าแผนงาน และผู้บริหารโรงเรียน พิจารณาลงความเห็นตามลำดับ เมื่อผู้บริหารโรงเรียนอนุมัติ หัวหน้าแผนงานบันทึกจำนวนเงินที่ขอลงในบัญชีควบคุมการใช้จ่ายเงิน แล้วผู้รับผิดชอบงาน โครงการ ขอเบิกจ่ายเงินตามระเบียบทางราชการ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 20) ชี้แจงว่า การขออนุญาตใช้เงินสำรอง ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาดำเนินการโดยจัดให้มีการจัดสรรงบประมาณไว้ส่วนหนึ่งเป็นเงินสำรอง 10 - 20 เปอร์เซ็นต์ ของรายรับทั้งหมด เพื่อให้เป็นค่าสาธารณูปโภค การใช้จ่าย และสนับสนุนโครงการเร่งด่วน

เช่น โครงการของกรมที่ไม่ทราบล่วงหน้า งาน โครงการเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น งานโครงการที่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ เมื่อเกิดความจำเป็นดังกล่าวโรงเรียนดำเนินการโดยการบันทึกใช้เงินสำรองโดยเริ่มจากผู้รับผิดชอบงานโครงการ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าแผนงาน และผู้บริหารพิจารณาลงความเห็นตามลำดับ นอกจากนั้น อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 20) อธิบายว่า การขอเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติการโรงเรียนดำเนินการโดยจัดให้มีการขอเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติการ เพราะอาจมีบางโครงการที่มีปัญหาและอุปสรรค หมวดวิชาหรืองานอาจขอเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติการเป็นโครงการใหม่ เสนอตามลำดับเช่นเดียวกับการขอใช้เงินสำรอง อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 21) ชี้แจงว่า การจัดทำแผนภูมิแสดงการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละฝ่าย หมวดวิชา งาน โรงเรียนดำเนินการโดยงานแผนงานเป็นผู้จัดทำแผนภูมิแสดงการใช้จ่าย ทำให้ทราบว่า มีการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละฝ่าย หมวด วิชา งาน เป็นจำนวนทั้งสิ้นเท่าไร เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร นอกจากนั้น การควบคุมติดตามการปฏิบัติงานตามแผน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 21) กล่าวว่า โรงเรียนดำเนินการโดยจัดบุคลากรที่เป็นหัวหน้าฝ่าย หมวดวิชา งาน มีหน้าที่ควบคุม ติดตามการดำเนินงาน การควบคุมจะต้องมีการปฏิบัติเป็นระยะโดยอาศัยการพิจารณาจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายหมวดวิชา งาน และการประชุม ทบทวนงาน อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 21) ชี้แจงว่า โรงเรียนควรจะต้องดำเนินการ โดยจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการวางแผนทั้งสามชุด เพื่อทบทวนงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคที่ได้รับทราบจากการควบคุมติดตามการดำเนินงานตามแผน แล้วหาทางแก้ไขร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือให้การดำเนินงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นปฏิบัติตามแผน วรรณะ เพชรรัตน์ (2538 : 2) ให้ความเห็นว่า ขั้นปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้คือ การประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้อง การมอบหมายงาน และการดำเนินงานตามโครงการ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2537 : 38) สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผน มีขั้นตอนดังนี้ การกำหนดบุคลากรรับผิดชอบในการปฏิบัติและควบคุมการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน การกำหนดรูปแบบความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานอื่น การนิเทศงาน สำหรับ สมคิด

บางรัม (2538 : 58) ชี้แจงว่า การปฏิบัติตามแผนมีขั้นตอนดังนี้ การศึกษาแผนก่อนลง
 น้าออกไปปฏิบัติ การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การชี้แจง การปฏิบัติงานตามแผนที่ทราบโดย
 ละเอียด การประสานแผนระหว่างหน่วยงาน การควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน
 การทำปฏิทินปฏิบัติงาน ส่วน ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2536 : 86) อธิบายว่า การปฏิบัติ
 ตามแผนมีสามขั้นตอน ได้แก่ การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งกำหนดกิจกรรม
 ตามลำดับขั้นตอน โดยจัดเป็นปฏิทินปฏิบัติงานตลอดปีของโรงเรียน การประสานงานและการ
 มอบหมายความรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อว่าผู้รับผิดชอบโครงการจะประสาน และติดตาม
 ควบคุมให้ดำเนินงานไปตามเป้าหมาย และขั้นตอนสุดท้าย คือการประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน
 เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรค และ มาโนชญ์ กล้องเจริญ (2531 : 37) บันทึกไว้ว่า ขั้นตอน
 การปฏิบัติตามแผนมีสี่ขั้นตอน ได้แก่ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน
 ตามโครงการ การประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องก่อนลงมือปฏิบัติตามโครงการ และการจัดกลไก
 ในการปฏิบัติงาน การมอบหมายงาน การมอบอำนาจหน้าที่ การอำนวยความสะดวก และการ
 การจัดสรรวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ขั้นตอนปฏิบัติตามแผนของโรงเรียนมัธยม
 ศึกษา มีขั้นตอนดังนี้ คือ การจัดระบบงาน การวางตัวบุคคล การอำนวยความสะดวกและการ
 การตรวจนิเทศ การควบคุมให้มีการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โรงเรียนควรดำเนินการ
 ให้ครบขั้นตอนเหล่านี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
 ศึกษาได้บรรลุนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์

ขั้นตอนติดตามประเมินผล

ขั้นตอนติดตามประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบหรือการพิจารณา
 ดัดสนคุณลักษณะของสิ่งหนึ่งสิ่งใดของกิจกรรมใด ๆ เพื่อกำหนดคุณค่า คุณภาพ ความถูกต้อง
 เหมาะสม โดยอาศัยเกณฑ์เป็นหลัก (เลอพงศ์ เทพไชย, 2536 : 6) นิสา ชูโต
 (2527 : 8) ได้ให้ความหมายการประเมินไว้ว่า การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
 หรือใช้เทคนิคทางด้านสังคมศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เพื่อตัดสินว่าผล
 ของกิจกรรมสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ สำหรับ วิโรจน์ สารัตนะ (2532 :
 235) สรุปว่า การประเมินผล หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการตรวจวัดและวิเคราะห์

ถึงผลการปฏิบัติ โดยนำไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ สิริอร
จันทร์หัตถ์ (2536 : 66) อธิบายว่า การติดตามผลและการประเมินผล เป็นขั้นตอนตาม
ตรวจสอบการปฏิบัติงาน และการใช้ทรัพยากรตามแผน และกำหนดเวลาของแผนอย่าง
ต่อเนื่องในขณะที่มีการปฏิบัติงาน เพื่อควบคุมและตรวจสอบหาข้อบกพร่อง บัญหาอุปสรรค
เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติต่อไป ส่วน เอกชัย กี่สุพันธ์ (2538 : 39)
กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การปฏิบัติงานว่าได้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่
ต้องการหรือไม่ และ กมล สังวัฒนา (2534 : 40) บันทึกไว้ว่า เมื่อมีการปฏิบัติตามแผน
เสร็จสิ้นแล้ว หรือเสร็จไปส่วนหนึ่ง ก็ควรจะต้องการประเมินผล เพื่อพิจารณาว่าการ
ปฏิบัติตามแผนนั้นมีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง เพื่อนำมาเป็นข้อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขใน
ระยะต่อไป

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ขั้นตอนติดตามประเมินผล ซึ่งหมายถึงขั้น
ติดตามประเมินผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยนั้น เป็นการวัดหรือตีค่าผลงานที่ดำเนินงาน
แล้วตามแผนทั้งก่อนปฏิบัติงาน ระหว่างปฏิบัติงาน และหลังปฏิบัติงานว่าตรงตามเป้าหมาย
หรือไม่ นำมาปรับปรุงแผนและวินิจัยเพื่อทำแผนใหม่

ขั้นตอนติดตามประเมินผล อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 4) บันทึกไว้ว่า ขั้นตอนติดตาม
ประเมินผลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญสอง
ขั้นตอน ดังนี้ การประเมินงาน โครงการ และการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี
ซึ่ง อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 22) ชี้แจงว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการดำเนินการ
ประเมินผลงาน โครงการเป็นสามระยะคือ การประเมินผลก่อนการดำเนินการ โรงเรียน
ดำเนินการโดยการประเมินผลร่างโครงการ หรือการวิเคราะห์โครงการ การประเมินผล
ระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจ ติดตามความก้าวหน้าของงาน โครงการ
ต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โรงเรียนดำเนินการโดยการให้หมวดวิชา หมวด งาน
รายงานผลความก้าวหน้าผ่านงานแผนงานให้ผู้บริหารทราบภาคเรียนละหนึ่งครั้ง ระยะสุดท้าย
เป็นการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ของงาน โครงการ
โรงเรียนดำเนินการโดยงานแผนเป็นผู้รับผิดชอบ จัดประเมินผลทันทีที่เสร็จสิ้นโครงการ
การประเมินผลอาจจะตั้งเป็นรูปคณะกรรมการ แต่ต้องแจ้งผู้รับผิดชอบงานโครงการให้
ทราบล่วงหน้าก่อน โดยใช้บันทึกการประเมินผลไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้ อนันต์ ระวังทุกข์

(2539 : 22) ที่แจ้งว่า การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี โรงเรียนดำเนินการโดยจัดทำมีการประชุมสัมมนา สรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี และการจัดทำเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งเป็นการรายงานผลจากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนตามประเมินผล วรรณะ เพชรรัตน์ (2538 : 2) สรุปไว้ว่า มีขั้นตอนดังนี้ การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน และการประเมินผลระหว่างโครงการและสิ้นสุดโครงการ สำหรับ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2536 : 86) อธิบายว่า การติดตามประเมินผล มีขั้นตอนดังนี้คือ ขั้นแรกเป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยติดตามทั้งระหว่างปฏิบัติงานตามโครงการในแต่ละขั้นตอนสั้นสุดลง และเมื่อสิ้นสุดโครงการ ขั้นที่สอง เป็นการรายงานความก้าวหน้าของโครงการ รวมทั้งผลที่ได้รับจากที่โครงการบรรลุหรือไม่บรรลุตามเป้าหมาย และขั้นตอนสุดท้ายคือการประชุมวิเคราะห์ข้อบกพร่องบางประการ เพื่อนำไปจัดทำแผนใหม่ ชลิต เจริญศรี (2537 : 22) ได้สรุปไว้ว่า การติดตามประเมินผล มีขั้นตอนดังนี้ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการประเมิน การกำหนดรูปแบบวิธีการประเมินผล และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล การเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนที่วางไว้ การวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล และการสรุปรายงานเสนอแนะ มาวันชัย กล้องเจริญ (2531 : 37 - 38) สรุปผลการติดตามประเมินผลว่า มีแปดขั้นตอน ดังนี้ การประชุมติดตามผลระหว่างโครงการ การตรวจเยี่ยมโครงการ การจัดหาเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานตามโครงการ การประเมินผลระหว่างโครงการ การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ การปรับปรุงแก้ไขโครงการ และการประชาสัมพันธ์ และ เลอพงศ์ เทพไชย (2536 : 10) ได้บันทึกไว้ว่า การติดตามประเมินผลมีเจ็ดขั้นตอน ได้แก่ การศึกษารายละเอียดแผน การจัดหาเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล การดำเนินการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผลข้อมูล การสรุปผลการประเมิน การรายงานผลการประเมิน

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้น เป็นที่เข้าใจว่า ขั้นตอนตามประเมินผลในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีขั้นตอนดังนี้ การประเมินผลก่อนดำเนินการ การประเมินผลระหว่างดำเนินการ การประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ และการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งโรงเรียนควรจัดทำมีการดำเนินการให้ครบขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานในโรงเรียนบรรลุตามเป้าหมาย นโยบาย และวัตถุประสงค์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวางแผนของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก โดยศึกษากระบวนการวางแผนในห้าขั้นตอน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน การกำหนดสภาพปัจจุบันของงาน การกำหนดวิธีดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติตามแผน การประเมินผลปรับปรุงแผน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะต่อการวางแผนทั้งห้าขั้นตอนอยู่ในเกณฑ์มาก สำหรับครูมีทักษะต่อการวางแผนขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน และขั้นกำหนดสภาพปัจจุบันของแผนอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนขั้นอื่นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีทักษะต่อการวางแผนงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ สันัน สุธากุล (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล ตามทักษะของผู้บริหารและครูอาจารย์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะต่อปัญหาการวางแผนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทักษะต่อปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียน ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการดำเนินการตามแผน และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มารินชญ์ กล้องเจริญ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครูอาจารย์ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมานิตย์ สิทธิราช (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนปฏิบัติการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณี

จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีปัญหาในขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ ขั้นตอนการเตรียมการวางแผน มีปัญหามากในด้านบุคลากรในงานแผนงานไม่เพียงพอ ขั้นตอนการวางแผนมีปัญหามากในด้านครู ไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนและให้ความร่วมมือน้อย ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน มีปัญหามากในด้านการจัดสรรงบประมาณให้กับฝ่าย หมวดวิชา และงานล่าช้ากว่าระยะเวลาที่ระบุในแผน และขั้นตอนตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนมีปัญหามากในด้านการหาข้อมูลที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานมาปรับปรุงแผนงานโครงการน้อยมาก ทรงเกียรติ พิฆังคผล (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา โดยศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีทุกขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะต่อการวางแผนปฏิบัติการประจำปีทุกขั้นตอนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ขั้นตอนการจัดทำแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูอาจารย์มีทัศนะต่อการวางแผนปฏิบัติการประจำปีทั้งสามขั้นตอนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ในขั้นตอนการประเมินผลงานตามแผนมีทัศนะว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ ประเสริฐ ใต้ชะ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการวางแผน บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียน ตามทัศนะของ ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ในปีเดียวกัน สมพร ขุนพิลึก (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหา การวางแผนปฏิบัติการประจำปี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการ วางแผนปฏิบัติการประจำปีขั้นเตรียมการวางแผน ในเรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาและความ ต้องการของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน สมหมาย หนูเจริญ (2535 : 36) วิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการ

ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีระดับที่เปิดสอนต่างกัน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ภักดี ชัยรักษา (2537 : 133) วิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ พูลศักดิ์ โชติพานิช (2538 : 151) วิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ความทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีระดับเปิดสอนต่างกัน โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน และ บัณฑิต ศรีอินทร์ (2538 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ ตามความคิดเห็นของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดภาคใต้ ที่มีประสบการณ์การทำงานการศึกษานอกโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบที่ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง ทำให้เข้าใจว่า ประสบการณ์ และระดับที่เปิดสอนของหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่เป็นตัวแปรที่กำหนดค่าให้การบริหารงานของผู้บริหารแตกต่างกัน สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพิจารณาคำว่าตัวแปรดังกล่าวมาตั้งเป็นสมมุติฐาน เพื่อทดสอบความแตกต่าง และเพื่อทราบว่าเป็นตัวแปรที่กำหนดค่าให้ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกันหรือไม่

งานวิจัยในต่างประเทศ

นิวแมน (ลิททิพร นิยมศรีสมศักดิ์. 2527 : 27 : อ้างอิงมาจาก Newman. 1979 : 5242 - A) ได้ศึกษาบทบาทและหน้าที่ของผู้ช่วยศึกษาธิการ (assistant superintendents) ในรัฐแคลิฟอร์เนีย ในเรื่องการใช้แผนการบริหารและแผนหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยศึกษาธิการไม่ได้ใช้แผนของการบริหาร ใช้เพียงกำหนดวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ เท่านั้น ซึ่งวัตถุประสงค์เหล่านี้ที่ผู้ช่วยศึกษาธิการเห็นว่า มีความจำเป็นต่อการวางแผน และผลการวิจัยยังพบว่า ไม่มีแผนการประเมินการและแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนอีกด้วย ต่อมา อีฟริ (สมบัติง นิลล้วน. 2530 : 32 : อ้างอิงมาจาก Evero. 1984 : 360 - A) วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาชนบทของหน่วยบริการทางการศึกษา รัฐจอร์เจีย สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครูต่อปัญหาของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางการศึกษาที่ต่างกัน มีความแตกต่างกัน ส่วน โยกลแลนด์ (จิกลล สุวรรณณี. 2534 : 72 : อ้างอิงมาจาก Hoagland. 1986 : 3550 - A) วิจัยเรื่อง ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน รัฐอิลลินอยส์ (Illinois) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการแตกต่างกัน ดันแลป (ศิริวัชร กนิษฐานุพงศ์. 2534 : 44 : อ้างอิงมาจาก Dunlap. 1988 : 2038 - A) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศกับผลสัมฤทธิ์ของงานของครูที่ด้อยประสิทธิภาพ ในรัฐวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันด้านการนิเทศ มีผลสำเร็จต่อการแก้ปัญหาครูด้อยประสิทธิภาพแตกต่างกัน สำหรับ เบลเบส (ประเสริฐ ใจตะขา. 2535 : 75 : อ้างอิงมาจาก Belbase. 1982 : 430 - A) ได้ศึกษาปัญหาการวางแผนการอาชีวศึกษาที่ประเทศเนปาล พบว่า ความล้มเหลวของการจัดการศึกษาอาชีว เพราะมีปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจ การบริหารการศึกษา นโยบาย และเหตุผลขององค์การ ประการที่สำคัญที่สุดคือ ขาดการบริหารที่เป็นไปตามแผน และได้เสนอแนะแนวทางด้วยการวางแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อป้องกันและ

แก้ปัญหาคอขวดกันไป และ ชูสเตอร์ (ประสิทธิ์ พุ่มจำปา. 2536 : 61 : อ้างอิงมาจาก Schuster. 1987 : 277 - A) ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนระยะยาวในโรงเรียนประจำท้องถิ่นของอารีโซนาซิตี เมลรัฐชิคาโก ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนจะประสบความสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังนี้ คือ นำแผนไปปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผน มีการวางแผนอย่างรอบคอบ มีที่ปรึกษาในการวางแผน และมีการนำภาวะผู้นำมาใช้ในการวางแผนอย่างถูกต้อง

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ทำให้เข้าใจว่า ประสพการณ์ส่วนใหญ่เป็นตัวแปรที่กำหนดให้ การบริหารงานของผู้บริหารแตกต่างกัน ผู้วิจัยพิจารณานำตัวแปรดังกล่าวมาตั้งเป็นสมมุติฐานเพื่อทดสอบความแตกต่าง และเพื่อทราบว่าตัวแปรที่กำหนดให้ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกันหรือไม่

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า นำเสนอตามประเด็นต่อไปนี้ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำกับข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 210 คน สุ่มมาเป็นตัวอย่าง ตามตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คน แล้วใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามตัวแปรประชากร และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารรับผิดชอบ แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก รายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตัวแปร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประสบการณ์		
ต่ำกว่า 10 ปี	119	77
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	91	59
รวม	210	136
ระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	75	49
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ		
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	135	87
รวม	210	136

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check-list) เกี่ยวกับประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ห้าระดับ ตามแนวคิดของ ไคเคิร์ท (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536 : 156 - 157 ; อ้างอิงมาจาก Likert, 1965) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายความว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายความว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายความว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายความว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายความว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (open-ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียน แล้วพิจารณาสร้างแบบสอบถามขึ้น จำนวน 31 ข้อ ภายได้สื่อถึงครอบคลุมตามแนวคิดของ อนันต์ ระวังทุกข์ (2539 : 3 - 4) และนักวิชาการอื่น ๆ คือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นติดตามประเมินผล

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอกรรมการควบคุมประกันคุณภาพ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และรับการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามท่าน คือ นายเชิด หงทอง ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี อาจารย์ทวี ทองปลูก อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี อาจารย์สุธาสิทธิ์ มลิวัลย์ อาจารย์ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถาม แล้วนำกลับมาแก้ไขตามที่ได้รับการแนะนำ

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (try-out) กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) เป็นรายข้อ จนคุณภาพของเครื่องมือมีอำนาจจำแนกทุกข้อสูงกว่า 1.75 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยใช้วิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ ตามวิธีการหาอำนาจจำแนกจากแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น .9663 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.)

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและแก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเป็นครั้งสุดท้าย และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมซองใส่แบบสอบถาม ปิดแสตมป์และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์เท่านั้น แล้วดำเนินการแยกเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปรที่จะศึกษา
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเสี่ยง
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคำตอบเป็นรายข้อและรายองค์ประกอบ เพื่อทดสอบความแตกต่างกับค่าคะแนนเฉลี่ยกลาง (3.00) โดยใช้ค่าซี (Z-test) ดังนี้

3.1.1 ถ้าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการวางแผนในโรงเรียนต่ำกว่า 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05 หมายความว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนต่ำกว่าระดับปานกลาง

3.1.2 ถ้าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการวางแผนในโรงเรียนสูงกว่า 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05 หมายความว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนสูงกว่าระดับปานกลาง

3.1.3 ถ้าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการวางแผนในโรงเรียนต่ำกว่า หรือ สูงกว่า 3.00 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อทราบการกระจายของข้อมูล

3.3 หาค่าที (t-test) ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการวางแผนในโรงเรียนตามตัวแปรประสพการณ์และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน

4. สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended question) นั้นนำมาจัดลำดับความถี่ แล้วนำมาอภิปรายผลลักษณะวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แบบ SPSS/PC⁺ (statistical package for the social sciences / personal computer-plus) สำหรับค่าสถิติต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (mean)
 - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
 - 1.4 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient)
2. สถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่
 - 2.1 ค่าซี (Z-test)
 - 2.2 ค่าที (t-test)

(ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2534 : 97 - 155)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลและแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญคือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size)
- $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)
- SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน (t-distribution)
- Z แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน (Z-test)
- P แทน ความน่าจะเป็น (probability)
- ** แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- f แทน ความถี่
- 3.00 แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยกลาง ซึ่งเป็นจุดกึ่งกลางของมาตราส่วนประมาณค่า 5, 4, 3, 2 และ 1

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการวางแผนงานจริง เรียนของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามตัวแปร
ประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผน
งานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามตัวแปร
ประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน

ตาราง 2 แสดงแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	สมบูรณ์	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	136	136	100	136	100
รวม	136	136	100	136	100

จากตาราง 2 แสดงว่า แบบสอบถามที่ส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 136 ชุด ได้รับคืน
136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 3 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าในการวิเคราะห์ข้อมูล ที่เป็นผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยจำแนกตามตัวแปร
ประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์		
ต่ำกว่า 10 ปี	77	56.62
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	59	43.38
รวม	136	100
ระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	49	36.03
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	87	63.97
รวม	136	100

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยนี้เป็น
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีประสบการณ์
ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวนมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (56.62 :
43.38) และผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนน้อยกว่าผู้บริหาร
โรงเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย (36.03 : 63.97)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตาราง 4 แสดงการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยปัญหาการวางแผนในโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี กับค่า
คะแนนเฉลี่ยกลาง (3.00)

ที่	ประเด็นปัญหาการวางแผนในโรงเรียน	$\bar{X}$	SD	Z	P
1	ขั้นเตรียมการวางแผน	3.0547	.7178	-.89	.375
2	ขั้นจัดทำแผน	3.0500	.7730	-.75	.452
3	ขั้นปฏิบัติตามแผน	2.9800	.7373	.32	.753
4	ขั้นติดตามประเมินผล	3.0588	.7664	-.90	.372
	เฉลี่ย	3.0370	.6112	-.65	.515

จากตาราง 4 แสดงว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยปัญหาการ
วางแผนในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด
สุราษฎร์ธานี กับค่าคะแนนเฉลี่ยกลาง (3.00) โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ ไม่พบ
ความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการวางแผนในโรงเรียนกับค่าคะแนนเฉลี่ยกลาง
(3.00) แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนโดยภาพรวมและราย
องค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง (ดูรายละเอียดรายข้อในภาคผนวก ค. ตาราง 11 -
13)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามตัวแปร
ประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน

ที่	ประเด็นปัญหาการวางแผน ในโรงเรียน	ประสบการณ์				t	P
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 77		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 59			
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1	ขั้นเตรียมการวางแผน	3.1934	.7106	2.8738	.6919	2.63	.010**
2	ขั้นจัดทำแผน	3.1961	.7470	2.8593	.7708	2.57	.011**
3	ขั้นปฏิบัติตามแผน	3.1132	.7553	2.8063	.6809	2.45	.016**
4	ขั้นติดตามประเมินผล	3.1247	.8072	2.7929	.7071	1.15	.254
	เฉลี่ย	3.1651	.6580	2.8699	.6325	2.64	.009**

** P < .01

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนขึ้นเตรียมการวางแผน จัดหาแผน และขึ้นปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ส่วนขั้นตอนติดตามประเมินผลมีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ที่	ประเด็นปัญหาการวางแผน ในโรงเรียน	ระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน				t	P
		มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนต้นและ มัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N = 49		N = 87			
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1	ขั้นเตรียมการวางแผน	2.9796	.5847	3.0971	.7829	-.99	.323
2	ขั้นจัดทำแผน	2.9531	.7511	3.1046	.7840	-1.10	.274
3	ขั้นปฏิบัติตามแผน	2.8688	.6687	3.0427	.7700	-1.38	.171
4	ขั้นติดตามประเมินผล	2.9020	.6930	3.1471	.7950	-1.81	.073
	เฉลี่ย	2.9335	.5723	3.0953	.7028	-1.37	.172

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีระดับชั้นของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผน
ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตาราง 7 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ขั้นเตรียมการวางแผน	107
1.1 ควรวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการก่อนการวางแผน	34
1.2 ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน	26
1.3 ควรให้บุคลากรเข้าใจนโยบายของกรมสามัญศึกษา เพื่อการวิเคราะห์ เป็นนโยบายของโรงเรียนนำไปใช้ในการวางแผนในโรงเรียน	18
1.4 ควรให้ความรู้เรื่องแผนแก่บุคลากรโดยการประชุม อบรม เชิญ วิทยากรมาให้ความรู้ และการจัดทำเอกสารคู่มือการทำงานแผนแจกให้ ครู อาจารย์	15
1.5 ควรจัดระบบสารสนเทศ	10
1.6 ควรจัดองค์การและพรรณนางานไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน	6
2. ขั้นจัดทำแผน	70
2.1 ควรให้บุคลากรร่วมกันเสนอโครงการที่สนองวัตถุประสงค์ และสามารถปฏิบัติได้จริง	22
2.2 ควรแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการจัดทำแผน	15
2.3 ควรจัดทำเอกสารแผนทั้ง 3 แผนในโรงเรียน คือแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 5 ปี แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	13

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
2.4 ควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการ	8
2.5 ควรกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และมาตรการ ในการดำเนินการวางแผน	6
2.6 ควรจัดสรรงบประมาณให้แต่ละฝ่ายให้เพียงพอและเหมาะสม	6
3. ^๕ ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน	54
3.1 ควรจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน	28
3.2 ควรมีการควบคุมการใช้งบประมาณตามที่กำหนดไว้ในแผน โดยจัดทำปฏิทินแจ้งการใช้งบประมาณควบคู่กับแผนภูมิการใช้งบประมาณ	12
3.3 ควรสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติตามแผนโดยการให้ขวัญและกำลังใจในการทำงาน	12
4. ^๕ ขั้นตอนติดตามประเมินผล	111
4.1 ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการทุกโครงการทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังจากดำเนินการ	63
4.2 ควรสรุปรายงานผลการประเมินโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป	19
4.3 ควรช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่บุคลากร เมื่อมีปัญหามาขณะปฏิบัติตามแผน	13
4.4 ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล	10
4.5 ควรมีเครื่องมือเพื่อการประเมินผล	6

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนโรงเรียน โดยเมื่อจัดลำดับความถี่แล้วพบว่า องค์ประกอบที่ติดตามประเมินผลมากที่สุด ($f = 111$) รองลงไป ได้แก่ องค์ประกอบที่เตรียมการวางแผน ($f = 107$) องค์ประกอบที่จัดทำแผน ($f = 70$) และองค์ประกอบที่ปฏิบัติตามแผน ($f = 54$) สำหรับแต่ละองค์ประกอบมีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เสนอแนะไว้ว่า องค์ประกอบที่ติดตามประเมินผล ($f = 111$) ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการทุกโครงการทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังจากดำเนินการ ควรสรุปรายงานผลการประเมินโครงการ เพื่อไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป ควรช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหาขณะปฏิบัติตามแผน ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล ควรมีเครื่องมือเพื่อการประเมินผล องค์ประกอบที่เตรียมการวางแผน ($f = 107$) ให้มีข้อเสนอแนะว่า ควรวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการก่อนการวางแผน ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน ควรให้บุคลากรเข้าจนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา เพื่อการวิเคราะห์ที่เป็นนโยบายของโรงเรียนนำไปใช้ในการวางแผนในโรงเรียน ควรให้ความรู้เรื่องแผนแก่บุคลากรโดยการประชุม อบรม เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และการจัดทำเอกสารคู่มือการทำงานแจกให้ครู อาจารย์ ควรจัดระบบสารสนเทศ ควรจัดองค์กรและพรณงานไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน องค์ประกอบที่จัดทำแผน ($f = 70$) ให้มีข้อเสนอแนะว่า ควรให้บุคลากรร่วมกันเสนอโครงการที่สนองวัตถุประสงค์ และสามารถปฏิบัติได้จริง ควรแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการจัดทำแผน ควรจัดทำเอกสารแผนทั้งสามแผนในโรงเรียน คือ แผนพัฒนาการศึกษาระยะ 5 ปี แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ควรกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และมาตรการในการดำเนินการวางแผน ควรจัดสรรงบประมาณให้แต่ละฝ่ายให้เพียงพอและเหมาะสม และองค์ประกอบที่ปฏิบัติตามแผน ($f = 54$) ให้มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ควรมีการควบคุมการใช้งบประมาณตามที่กำหนดไว้ในแผน โดยจัดทำปฏิทินแจ้งการใช้งบประมาณและแผนภูมิการใช้งบประมาณ ควรสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติตามแผนโดยการให้ขวัญและกำลังใจในการทำงาน

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นำเสนอตามลำดับ คือ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อทราบระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ความตัวแปรประสพการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน และเพื่อทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 136 คน จากประชากร 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ ประสพการณ์ และระดับของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check-list) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีลักษณะเป็นมาตราส่วน

ประมาณค่า (rating scale) ประกอบด้วยคำถาม 31 ข้อ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (open-ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข.)

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโทและผู้ที่ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน แล้วหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) เป็นรายข้อ จนคุณภาพของเครื่องมือมีอำนาจจำแนกทุกข้อสูงกว่า 1.75 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยใช้วิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ ตามวิธีการหาอำนาจจำแนกจากแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนแบค (Cronbach's alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9665 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ค.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดตอบแบบสอบถามและรวบรวมส่งคืนผู้วิจัย ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 136 ชุด ได้รับคืน 136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (statistical package for the social sciences / personal computer-plus) สำหรับค่าสถิติดังนี้

1.1 หาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์
ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) แล้วทดสอบความแตกต่างกับค่าเฉลี่ยกลาง (3.00) โดยใช้ Z-test เพื่อทราบระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อทราบการกระจายของข้อมูลของคำถามในแต่ละข้อในแต่ละด้าน

1.4 ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามตัวแปรประสบการณ์ และระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยการจัดลำดับความถี่ของคำตอบเป็นรายองค์ประกอบ แล้วนำมาอภิปรายผลลักษณะวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน และขั้นปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนสูงกว่า

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ส่วนชั้นติดตามประเมินผลมีบุคลากรวางแผนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีบุคลากรวางแผนในโรงเรียนทั้งโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อจัดลำดับความถี่ของคำถามแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงองค์ประกอบชั้นติดตามประเมินผลมากที่สุด ($f = 111$) รองลงไปได้แก่ องค์ประกอบขั้นตอนการวางแผน ($f = 107$) องค์ประกอบขั้นตอนจัดทำแผน ($f = 70$) และองค์ประกอบขั้นตอนปฏิบัติตามแผน ($f = 54$) สำหรับแต่ละองค์ประกอบมีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เสนอแนะไว้ว่า องค์ประกอบชั้นติดตามประเมินผล ($f = 111$) ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการทุกโครงการทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังจากดำเนินการ ควรสรุปรายงานผลการประเมินโครงการเพื่อไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป ควรช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหาขณะปฏิบัติตามแผน ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล ควรมีเครื่องมือเพื่อการประเมินผล องค์ประกอบขั้นตอนการวางแผน ($f = 107$) มีข้อเสนอแนะว่า ควรวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการก่อนการวางแผน ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน ควรให้บุคลากรเข้าใจนโยบายของกรมสามัญศึกษา เพื่อการวิเคราะห์เป็นนโยบายของโรงเรียนนำไปใช้ในการวางแผน ควรให้ความรู้เรื่องแผนแก่บุคลากรโดยการประชุม อบรม เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และจัดทำเอกสารคู่มือการทำแผนแจกให้ครูอาจารย์ ควรจัดระบบสารสนเทศ ควรจัดองค์กรและพรณงานไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน องค์ประกอบขั้นตอนจัดทำแผน ($f = 70$) มีข้อเสนอแนะว่า ควรให้บุคลากรร่วมกันเสนอโครงการที่สนองวัตถุประสงค์ และสามารถปฏิบัติได้จริง ควรแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบจัดทำแผน ควรจัดทำเอกสารแผนทั้งสามแผนในโรงเรียนคือ แผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 5 ปี แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ควรจัดลำดับความ

สำคัญของโครงการ ควรกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และมาตรการในการดำเนินการวางแผน ควรจัดสรรงบประมาณให้แต่ละฝ่ายให้เพียงพอและเหมาะสม และองค์ประกอบขึ้นปฏิบัติตามแผน ($f = 54$) มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ควรมีการควบคุมการใช้งบประมาณตามที่กำหนดไว้ในแผน จัดทำปฏิทินแจ้งการใช้งบประมาณและแผนปฏิบัติการใช้งบประมาณ ควรสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติตามแผนโดยการให้ขวัญและกำลังใจในการทำงาน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นน่าสนใจมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทรงเกียรติ พิฆมณฑล (2533 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประสิทธิ์ พุ่มจำปา (2536 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและหัวหน้าแผนงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหารและหัวหน้าแผนงาน มีทัศนะต่อปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับ มนต์รี วีระพงษ์ (2533 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ผู้บริหารมีปัญหานำแผนปฏิบัติการประจำปีไปใช้ในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายขั้นตอนอยู่ในระดับน้อย และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุชัย จันทนาวัดณ์ (2530 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วนกลาง

พบว่า ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และหัวหน้างาน มีปัญหาอยู่ในระดับมากในขั้นก่อนการวางแผน และขั้นการประเมินผล ส่วนขั้นการวางแผน และขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ผลจากการศึกษาค้นคว้าเป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ประการแรก ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียนไม่มากนัก จึงไม่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจมาแก้ไขปัญหาการวางแผนในโรงเรียนได้เท่าที่ควร และไม่เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนและระบบบริหารได้ชัดเจน ทำให้หลงทิศทาง อาจมีการเน้นเฉพาะจุดใดจุดหนึ่ง ทำให้ส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนถูกละเลยไปบ้าง รวมทั้งการตอบสนองนโยบายจุดเน้นของกรมสามัญศึกษาได้กระทำเพียงบางข้อเท่านั้น สุวิมล นาคเหล็ก (2535 : 58) และ อนันต์ เกตุวงศ์ (2534 : 13) ให้ความเห็นตรงกันว่า ถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาด้านความรู้เกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียน ย่อมเป็นอุปสรรคในการแนะนำให้ความรู้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน เพราะผู้บริหารจะต้องเสนอความคิดเห็นให้การแนะนำ ให้ความปรึกษาแก่บุคลากรผู้รับผิดชอบต่อการวางแผนทุกกรณี ประการที่สอง น่าจะเป็นเพราะว่า การบริหารโรงเรียนมีความสลับซับซ้อน ผู้บริหารโรงเรียนจะทำงานคนเดียวไม่ได้จะต้องมีการมอบอำนาจแก่บุคลากร พันสี หันนาคินทร์ (2529 : 35) กล่าวว่า การมอบอำนาจ (delegation of authority) ทั่วไปพร้อม ๆ กับการรับผิดชอบในหน้าที่ แต่ไม่ได้หมายความว่าให้อำนาจไปทั้งหมดโดยเด็ดขาด เป็นการมอบหมายให้บุคคลอื่นเป็นผู้ใช้แทนชั่วคราว เป็นการช่วยลดภารกิจของผู้บริหารลงบ้าง สำหรับการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ได้มีการมอบอำนาจให้บุคคลรับผิดชอบ เรียกว่า คณะกรรมการวางแผน เป็นผู้พิจารณาการวางแผนทุกขั้นตอน อุทัย บุญประเสริฐ (2537 : 235) ระบุว่า ลำดับขั้นตอนสำคัญในการวางแผนในโรงเรียนจะมีการจัดตั้งผู้รับผิดชอบ เพื่อให้มีหน้าที่ในการประสานงานการจัดทำแผนและกำกับให้มีการดำเนินการตามแผน ทำให้ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนบางส่วนไม่กระทบต่อผู้บริหารโรงเรียนโดยตรง ประการที่สาม น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนไม่ค่อยนำแผนมาใช้ในการบริหารงาน รู้สึกเป็นภาระ

รู้สึกเป็นการท้อแท้ยุ่งยากขึ้น ไม่สอดคล้องกับสไตล์การบริหารงานของตน แผนจึงถูกวางไว้เฉย ๆ ผู้บริหารโรงเรียนเลยไม่ค่อยรู้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจากหน้าแผนไปใช้มีมากน้อยแค่ไหน

เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนขั้นเตรียมการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ สมพร ชุนพลิก (2535 : 89) วิจัยเรื่อง ปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนบางคนขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ไม่สามารถในการวิเคราะห์นโยบายหน่วยเหนือ และการกำหนดสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการได้มากนัก ตลอดจนไม่สามารถแนะนำครูอาจารย์ให้มีความรู้ในการวางแผน ส่วนปัญหาการวางแผนในโรงเรียนขั้นจัดทำแผน ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุณีย์ จันทนานุวัฒน์ (2530 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วนกลาง พบว่า ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และหัวหน้างาน มีปัญหาการวางแผนขั้นการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนบางคนมักจะไม่ค่อยสนใจการจัดทำแผน จะมอบอำนาจให้หัวหน้าแผนงานจัดทำแผน ทำให้ปัญหาการวางแผนด้านการจัดสรรงบประมาณและด้านการจัดลำดับความสำคัญของโครงการในการแก้ไข ป้องกันและพัฒนา เกิดขึ้นขณะจัดทำแผน โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น สำหรับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนขั้นปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มารินชัย กล้องเจริญ (2531 : 161) ที่วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมักจะชอบปฏิบัติงานแบบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอยู่เสมอ ๆ ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำปฏิทินปฏิบัติงานไปใช้และการ

ควบคุมการใช้งบประมาณตามที่กำหนดไว้ เป็นปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญมากนัก นอกจากนี้ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนขึ้นติดตามประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ ทรงเกียรติ พิรมงคล (2533 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์มีปัญหาในระดับปานกลาง ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจจะมาจากการขาดความรู้ เพราะ ผู้บริหารโรงเรียนบางคนไม่สังกัดหรือมีความชำนาญในโครงการบางประเภท จึงละเลยการติดตามประเมินผลโครงการทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นโครงการ ไม่ได้เข้าไปช่วยเหลือ แนะนำบุคลากรเมื่อมีปัญหาหนัก ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนไม่รู้ปัญหาที่แท้จริงของงานขึ้นติดตามประเมินผลมากนัก

จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขึ้นติดตามประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนยังไม่จัดเป็นปัญหาที่สำคัญมากที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนแต่ประการใด แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่ ซึ่งถ้าหากโรงเรียนมีความพร้อมในด้านทรัพยากรของการบริหารอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ก็ควรปรับปรุงแก้ไขโดยเน้นหนักในขั้นติดตามประเมินผลเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีปัญหาขึ้นติดตามประเมินผลมากที่สุด และทวนองเดียวกัน มารินช กล้องเจริญ (2531 : 162) ที่วิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาควรให้ความสำคัญในการติดตามประเมินผล ประสิทธิ์ พุ่มจำปา (2536 : 111) ที่วิจัยพบว่า การประเมินผลโครงการของผู้บริหารโรงเรียนมีทำกันไม่ครบทุกโครงการ ส่วน อุทัย บุญประเสริฐ (2537 : 55) กล่าวว่า เมื่อทำแผนปฏิบัติการเรียบร้อยแล้ว เรื่องต่อไปก็จะเป็นการบริหารแผนหรือบริหารโครงการตามแผนปฏิบัติการนั้นโดยหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในองค์การ หรือหน่วยงานเจ้าของเรื่อง ซึ่งส่วนนี้เป็นส่วนที่จากประสบการณ์ได้พบว่า เป็นจุดอ่อนที่สำคัญมากในระบบการบริหารงาน โดยเฉพาะ

ที่เห็นชัดมากดูเหมือนจะเป็นส่วนราชการ คือ มีหน่วยงานรองรับ มีแผนปฏิบัติการแน่นอน มีเงินงบประมาณสนับสนุนตามแผนงานและโครงการต่าง ๆ แล้ว ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ มักจะปล่อยให้ผู้นับถือจัดดำเนินการไปได้เลย มักจะขาดแผนงานในการติดตาม ควบคุมและประเมินผลที่แน่นอน

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกขั้นตอน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด หรือหน่วยงานระดับสูงขึ้นไปในกรมสามัญศึกษา ควรจัดการพัฒนาบุคลากรที่เป็นผู้บริหาร โดยการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ มีความชำนาญ มีทัศนคติที่ดีต่อการวางแผนในโรงเรียน ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป และควรส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนพัฒนาตนเองที่ได้จากการอ่าน การเขียน บทความ การทำสนศึกษาดูงาน ควรจัดให้มีการติดตามการชี้แจงแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนจากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง ติดตามประเมินผล เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมการนำแผนมาใช้ประกอบการบริหารงาน /นอกจากนี้ ถ้าจะปรับปรุงปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะไว้ในแบบสอบถามปลายเปิดว่า ควรมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสำรวจความต้องการก่อนการวางแผนในโรงเรียน ควรให้บุคลากรร่วมกันเสนอโครงการที่สนองวัตถุประสงค์ ควรทำปฏิทินปฏิบัติงาน ควรมีการควบคุมการใช้งบประมาณ ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการทุกโครงการ ทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ ควรสรุปรายงานผลการประเมินโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป หากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถปฏิบัติตามข้อเสนอแนะดังกล่าว ก็จะเป็นการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียน สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น นำไปสู่การทำงานที่เป็นระบบที่สนับสนุนการบริหารให้ประสบความสำเร็จ และมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า
 ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน และปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .01 ส่วนขั้นตอนตามประเมินผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้
 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวิทย์ พรหมพา (2528 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง ปัญหา
 การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีปัญหาการบริหาร
 งานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โกศล
 สุวรรณณิ (2534 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
 สั่งการของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ ความทัศนะของผู้บริหารที่มีประสบการณ์
 ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประเสริฐ ทัศนะ (2535 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การ
 ศึกษาปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและ
 ครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ปัญหาการวางแผน
 บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งต่างกัน โดย
 ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ
 ภัคดี ชัยรักษา (2537 : 133) ที่วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม
 ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร
 โรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน แต่ไม่
 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทรงเกียรติ พิฆมกล (2533 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การ
 ศึกษาปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
 สามัญศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง
 ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพ
 รวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เฉลียว พุ่มช่วย
 (2535 : 133) ที่วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานการสังเกตการสอนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม
 ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การปฏิบัติงานสังเกตการสอน

ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุฑารัตน์ พิบูลย์ (2534 : 89) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารบุคลากร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้แสดงว่า ประสบการณ์ เป็นตัวแปรอย่างหนึ่งที่ทำให้ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียน สูงกว่าปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ประการแรก ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์น้อย ย่อมมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียนน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่า ความรู้ ความเข้าใจและทักษะการวางแผนของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้จากการเรียนรู้มีน้อยกว่านั้นเมื่อนำไปวางแผนในโรงเรียนก็จะมีปัญหามากกว่า ทำให้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยไม่สามารถวิเคราะห์แก้ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนได้ดีกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์มาก เจียร ทองนุ่น (2532 : 162) สรุปไว้ว่า คนยังมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นระยะเวลาน้อยกว่า โอกาสที่จะรับรู้หรือเรียนงานที่ท่านั้นได้น้อยกว่าคนที่มีความรู้ประสบการณ์ในการทำงานที่มีระยะเวลานานกว่า การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ประการที่สอง น่าจะเป็นเพราะว่า เนื่องจากระบบราชการที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนเมื่อดำรงตำแหน่งในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งเป็นระยะเวลาที่ครบกำหนดตามวาระ จะต้องถูกโยกย้ายให้ไปรับตำแหน่งในโรงเรียนแห่งใหม่ ดังนั้นทำให้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่า มีโอกาสผ่านการปฏิบัติงานในโรงเรียนได้หลายโรงเรียน ขณะที่ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์น้อยไม่มีโอกาสเปลี่ยนโรงเรียนได้มากนัก การที่ผู้บริหารโรงเรียนผ่านการปฏิบัติงานมาแล้วหลายโรงเรียนย่อมพบเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่า สิ่งเหล่านี้ที่พบเห็นมาสามารถนำมาใช้วิเคราะห์ แก้ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 ข : 93)

กล่าวว่า ประสบการณ์จากสิ่งที่พบเห็นที่แตกต่างกัน คนที่ได้รับประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงต่างออกไป ประการสุดท้าย น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์มาก ย่อมมีเวลาและโอกาสเพิ่มเติมความรู้ระหว่างการปฏิบัติงาน ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งการเพิ่มเติมความรู้มาจากการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรมสามัญศึกษา โดยการจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียนตามโอกาสต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์มากสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญที่ได้จากการพัฒนามาวางแผนในโรงเรียนได้ดีกว่า และมีปัญหาในการวางแผนน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์น้อย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2529 : 93) บันทึกว่า นอกจากความรู้พื้นฐานเดิมก่อนเข้าสู่ตำแหน่งบริหารแล้ว การฝึกอบรมที่กระหว่างการปฏิบัติงานช่วยสร้างนักบริหารที่ดีขึ้นมาได้ มีความสามารถในการทำงานได้มาตรฐานดีขึ้น

จึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรให้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ได้รับการพัฒนาบุคลากรในระดับผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เสนาเดิยาวิ (2535 : 150) กล่าวว่า การพัฒนาผู้บริหารจำแนกออกได้สองวิธี คือ วิธีการพัฒนาจากการให้มีประสบการณ์จากการทำงานโดยการทดลองเรียนงาน (understudies) การหมุนเวียนงาน (job rotation) การสอนงาน (coaching) และการบริหารในรูปกรรมการ (multiple management) และวิธีการฝึกอบรมที่เป็นทางการ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อย โดยการจัดทัศนศึกษาดูงานตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่หลากหลาย อย่างน้อยปีละครั้ง ผสุ สัตถาภรณ์ (2532 : 13) ให้ความเห็นว่า การทัศนศึกษาดูงาน มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้เฉพาะกับหน้าที่การงานแล้วเป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มีคุณภาพ สำหรับในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถ้าสำนักงานสามัญศึกษาหรือหน่วยงานรับผิดชอบจะร่วมมือกันปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนขึ้นเตรียมการวางแผน ขึ้นจัดทำแผน ขึ้นปฏิบัติตามแผน โดยวิธีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารโรงเรียน แต่จะต้องคำนึงถึงตัวแปรประสบการณ์ โดยจัดหลักสูตรสัมมนาให้

แตกต่างกัน หรือโดยการแบ่งกลุ่มตามประสบการณ์ระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ในการดำเนินการเพื่อการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะต้องพิจารณาแนวทางปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียน ตามข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ประมวลจากแบบสอบถามปลายเปิดในประเด็นที่น่าสนใจ คือ ควรวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการก่อนการวางแผน ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมเสนอโครงการที่สนองวัตถุประสงค์และสามารถปฏิบัติจริงได้ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการจัดทำแผน ควรจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ควรมีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณตามที่กำหนดไว้วันแผน โดยทำปฏิทินแจ้งการใช้จ่ายประมาณควบคู่กับแผนภูมิการใช้จ่ายประมาณ ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการทุกโครงการทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ และควรสรุปรายงานผลการประเมินโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามตัวแปรระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงานแตกต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิโรจน์ แก้ววันเพ็ญ (2529 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาด้านกิจกรรมของนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในภาคใต้ พบว่า ปัญหาด้านกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับชั้นของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พูลศักดิ์ โชติพานิช (2538 : 151) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับชั้นของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมหมาย หงูเจริญ (2536 : 36) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพัทลุง พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร

โรงเรียนที่มีระดับชั้นของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ หนิดา วิสะมิตน์แท้ (2535 : 151) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจงานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคใต้ พบว่า ความพึงพอใจงานการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่มีระดับชั้นของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยส่วนรวมแตกต่างกัน ดังนั้นผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แสดงให้เห็นว่า ระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน มีได้เป็นตัวแปรที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ประการแรก ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จะต้องมีความรู้สมบัติทางด้านวุฒิทางการศึกษาตามที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้อย่างน้อยระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นระดับความรู้ที่จำเป็นกับงานของผู้บริหารงานเรื่องนี้ เสนาะ ดีเยาว์ (2535 : 144) กล่าวว่าว่า งานบริหารมีความยุ่งยากกว่างานปฏิบัติการจึงจำเป็นที่ผู้บริหารงานจะต้องมีความรู้ขั้นต้นระดับมหาวิทยาลัยหรือปริญญาตรีจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีวุฒิใกล้เคียงกัน ทำให้มีความสามารถด้านการวางแผนในโรงเรียนเหมือนกัน ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 ข : 211) กล่าวว่า วุฒิทางการศึกษา เป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถของแต่ละคน ประการที่สอง น่าจะเป็นเพราะว่าการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา มีประสิทธิภาพขึ้นเพราะว่า ในปัจจุบัน การเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องผ่านการพิจารณาคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก แล้วเข้าอบรมก่อนบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนรับรู้บทบาทและแนวทางการดำเนินการวางแผนในโรงเรียนที่เท่าเทียมกัน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2534 : 48) ยังเน้นไว้ด้วยว่า การฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนก่อนที่จะบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้พัฒนาด้านความรู้ มีการใช้ทักษะในการใช้เทคนิคต่าง ๆ สามารถปฏิบัติงานในโรงเรียนด้วยความมั่นใจมากขึ้น อีกทั้ง กรมสามัญศึกษาได้ตระหนักดีว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จึงนำไปสู่ทิศทางการพัฒนา เพราะผู้บริหารต้องเป็นทั้งผู้นำทางการศึกษาและศูนย์รวมครูอาจารย์ ทั้งผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรู้ความ

สามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี และนอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีการประชุมผู้บริหารโรงเรียนทั่วประเทศไทยประจำปี เพื่อรับทราบนโยบาย กวดขัน เฝ้าระวังการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน อีกทั้งประสานความคิดเพื่อปรับนโยบายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ประการสุดท้าย น่าจะเป็นเพราะว่า การบริหารโรงเรียนในปัจจุบันนี้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพราะกรมสามัญศึกษามีการติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนต้องรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ ในเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความสนใจและจริงจังต่อการวางแผนในโรงเรียนและให้ความสำคัญของการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับเดียวกัน จึงมีการวางแผนที่เหมาะสมและมีคุณภาพใกล้เคียงกัน แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีความสามารถด้านการวางแผนในโรงเรียนเท่าเทียมกัน ทำให้มีปัญหในการวางแผนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการติดตามของกรมสามัญศึกษานั้นเอง ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 ข : 271) กล่าวว่า การติดตามประเมินการปฏิบัติงานที่ชัดเจนย่อมสร้างทัศนคติแก่ผู้ถูกติดตามประเมินได้

จึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถ้ากรมสามัญศึกษาจะพิจารณาปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี โดยสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ศึกษาต่อ ในเรื่องนี้ พันส หันนาสินทร์ (2530 : 27 - 29) ได้กล่าวเสริมว่า การให้โอกาสแก่บุคลากรเพื่อศึกษาต่อ จะทำให้มีความเชี่ยวชาญในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีความมั่นใจในตนเอง เข้าใจจุดมุ่งหมายการทำงานดีขึ้น โอกาสเลื่อนวิทยฐานะก็มีมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามกรมสามัญศึกษาเมื่อส่งเสริมการศึกษาต่อก็ควรให้โอกาสกับผู้บริหารโรงเรียนทุกคนโดยไม่แยกระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารจะมีคุณภาพใกล้เคียงกัน และปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารจะมีเท่า ๆ กัน ด้วย สำหรับกรมสามัญศึกษาที่ได้จัดอบรมบุคลากรก่อนบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนเป็นสิ่งที่ดีอยู่แล้ว เพราะเป็นการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีความสามารถในการวางแผนในโรงเรียนได้ระดับเดียวกัน ดังนั้นกรมสามัญศึกษาควรดำเนินการกิจกรรมนี้ต่อไป

และการที่กรมสามัญศึกษาได้มีการติดตาม ประเมินผลและการให้รายงานผลการปฏิบัติงาน ตามนโยบายกรมสามัญศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนใน โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนมีข้อมูลการวางแผนใน โรงเรียนไม่แตกต่างกัน จึงสมควรให้กรมสามัญศึกษาดำเนินการต่อไป อย่างไรก็ตาม ถ้า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด หรือหน่วยงานระดับสูงขึ้นไปจะพิจารณาปรับปรุงการวางแผน ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับผู้บริหารโรงเรียนที่มี ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถดำเนินการไปพร้อม ๆ กันได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์ อย่างยิ่ง ถ้าจะแก้ปัญหการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหาร จะต้องคำนึงถึงข้อเสนอแนะ จากแบบสอบถามปลายเปิดของผู้บริหารโรงเรียนที่ว่า ควรวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการก่อนการวางแผน ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมเสนอ โครงการที่สนองวัตถุประสงค์และสามารถปฏิบัติจริง ควรแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ การจัดทำแผน ควรจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ควรมีปฏิทินแจ้งการใช้งบประมาณควบคู่กับแผนภูมิ การใช้งบประมาณ ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่าง ดำเนินการ และหลังดำเนินงาน และควรสรุปรายงานผลการประเมินโครงการเพื่อนำไป ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อ จัดลำดับความถี่ของคำถามแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง องค์ประกอบขึ้นติดตามประเมินผลมากที่สุด ($f = 111$) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นัยนา ทองดี (2526 : 162) วิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนภูมิภาค พบว่า การติดตามและประเมินผลของผู้บริหารกลุ่ม โรงเรียนในส่วนภูมิภาคควรปรับในขั้นมาก และสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ มาโนชญ์ กล้องเจริญ (2532 : 162) วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวด วิชา และครูอาจารย์ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ขึ้นการติดตามประเมินผลและปรับปรุงแผน ตาม

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวด และครูอาจารย์ ควรปรับปรุงมากกว่าทุกขั้นตอน แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพร ขุนพิลึก (2535 : 96) ที่วิจัยเรื่อง ปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ขึ้นติดตาม ควบคุมและประเมินผลของผู้บริหาร มีปัญหาปานกลางค่อนข้างต่ำ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ประการแรก ผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ เทคนิควิธีการในการประเมินผล เพราะเทคนิควิธีการประเมินผลเป็นเรื่องสลับซับซ้อน ทำให้ผู้บริหารไม่ทราบแนวทางการปฏิบัติงานในการประเมินที่ชัดเจน รวมทั้งไม่ทราบมาตรฐานในการประเมินผลงาน ในเรื่องนี้ อุทัย บุญประเสริฐ (2537 : 55) แสดงความคิดเห็นว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตาม ตรวจสอบ ควบคุมกำกับ และประเมินผล เนื่องจากไม่ค่อยให้ความสนใจและในระบบงานใหญ่ไม่เคยให้ความสนใจมาก่อน อาจจะเป็นเพราะไม่มีผู้ใดใส่ใจในความบกพร่องทางการบริหาร เมื่อผู้บริหารไม่ได้ดำเนินการติดตามประเมินผล ประการที่สอง น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อว่า ถ้ามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ จากครูอาจารย์ในโรงเรียนแล้ว อาจจะทำให้ครูอาจารย์เข้าใจว่า เป็นการจับผิดของผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้บริหารโรงเรียนได้ ทำให้เกิดผลเสียต่อทางราชการได้หลาย ๆ อย่าง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องลดการติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ จากครูอาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2527 : 29) ให้ความสำคัญกับสนับสนุนว่า การบริหารในปัจจุบันนี้ได้ให้ความสำคัญในเรื่องทัศนคติของคนในการปฏิบัติงานมาก เพราะเชื่อว่า ทัศนคติของคนจะมีอิทธิพลต่อผลิตภาพและประสิทธิภาพขององค์การ ประการสุดท้ายน่าจะเป็นเพราะว่า จากสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียนที่เป็นอยู่ เมื่อสิ้นปีการศึกษาแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คิดเพียงแต่จะบริหารงานที่จะมีในปีการศึกษาหน้าเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงงานของปีการศึกษาที่ผ่านมา ทำให้การประเมินผลซึ่งจะต้องทำเมื่อสิ้นปีการศึกษาแต่ละปีก็ถูกละเลยไปด้วย

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการปรับปรุงขึ้นติดตามประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรให้ผู้บริหารโรงเรียน

ได้ฝึกอบรมการวางแผนในโรงเรียน โดยเน้นขั้นการติดตามประเมินผล โดยให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการประเมินผล ยึดวัตถุประสงค์โครงการ แนวการปฏิบัติในการประเมินผล มาตรการในการประเมินผลงาน และ กรมสามัญศึกษา (2535 ข : 178) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลที่เรียกว่า CIPP model ให้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ใช้เป็นแนวทางดำเนินงานการวางแผนในโรงเรียนขั้นติดตามประเมินผล ดังนั้นสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด น่าจะมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลตามรูปแบบ CIPP model เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการติดตามประเมินแก่ผู้บริหารโรงเรียน ควรให้กรมสามัญศึกษาหาวิธีแก้ความเชื่อของผู้บริหารโรงเรียนที่ว่ากลัวครูอาจารย์ในโรงเรียนคิดว่าผู้บริหารคอยมาจับผิดการปฏิบัติงานของตนจากการติดตามประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียน ให้กลายเป็นการเชื่อว่า ครูอาจารย์ไม่คิดอย่างนั้น แต่เข้าใจว่า เป็นการเข้ามาช่วยเหลือแนะนำการปฏิบัติงานจากผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งทุกคนคิดว่างานในโรงเรียนเป็นความรับผิดชอบของทุกคน ไม่ได้เป็นของผู้บริหารโรงเรียนเพียงคนเดียว วิธีการแก้ไขกรมสามัญศึกษาควรจัดการอบรมผู้บริหารให้เข้าใจวิธีการบริหารแนวทางใหม่ เพื่อเน้นการทำงานเป็นทีม เข้าใจการติดตามประเมินผลประสิทธิภาพของการทำงานที่เป็นส่วนรวมมากกว่าเป็นรายบุคคล เพื่อจะทำให้ครูอาจารย์มีความอบอุ่นและมั่นใจในการทำงาน มีโอกาสแสดงความคิดเห็นที่มาจากกลุ่ม ไม่รู้สึกเสียหน้าและเกิดความกลัวแต่ประการใด ในที่สุดครูอาจารย์ก็จะ เกิดทัศนคติที่ดีต่อการติดตามประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนได้ สมคิด บางริม (2538 : 280) แสดงความเห็นว่าการบริหารในปัจจุบันนี้ให้ความสำคัญของบุคลากรระดับล่างมาก และส่งเสริมระบบทำงานเป็นทีมและ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2533 : 137) สนับสนุนต่อไปว่า การติดตามประเมินผลของผู้บริหาร ควรกำหนดให้มีการติดตาม ควบคุม ตรวจสอบงานที่กระทำได้สะดวกต่อผู้ได้บังคับบัญชา นอกจากนี้ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดควรให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ มีการประชุมครูอาจารย์ในการสรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมาในวันก่อนเปิดภาคเรียน แล้วส่งสรุปผลรายงานการปฏิบัติงานในส่วนของแต่ละโรงเรียนไปยังกรมสามัญศึกษา และควรให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดประมวลผลการปฏิบัติงานในมิของโรงเรียนแต่ละโรงไว้เป็นข้อมูลในการวางแผนการศึกษาในระดับสูงต่อไปด้วย เพื่อเป็นการติดตามผู้บริหาร

โรงเรียนอีกชั้นหนึ่ง นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงขึ้นติดตามประเมินผล
 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถ้าผู้บริหาร
 ได้ปฏิบัติตามข้อเสนอจากแบบสอบถามปลายเปิดที่ว่า ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการ
 ทุกโครงการ ทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการและหลังดำเนินการ ควรสรุปรายงาน
 ผลการประเมินโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป ควรช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่
 บุคลากรเมื่อมีปัญหาขณะปฏิบัติตามแผน ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล และควรมี
 เครื่องมือการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรปรับปรุงการติดตามประเมินผล โดยมีการติดตาม
 ประเมินผลโครงการเป็นระยะและต่อเนื่อง มีการสรุปรายงานผล ช่วยเหลือแนะนำบุคลากร
 เมื่อประสบปัญหาขณะปฏิบัติงาน จัดแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล โดยให้เครื่องมือที่
 เหมาะสม เพื่อเป็นการแก้ปัญหการวางแผนในโรงเรียนได้อย่างแท้จริง
2. กรมสามัญศึกษาหรือสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีควรจัดให้มีการ
 พัฒนาผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ให้มีความรู้ ความสามารถในการ
 ปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียน ตามข้อเสนอแนะแบบสอบถามปลายเปิด
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรทำความเข้าใจเรื่องการวางแผนในโรงเรียนทุกขั้นตอน
 อย่างละเอียด เพื่อใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จและ
 มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเพิ่มตัวแปรอิสระที่เกี่ยวกับคุณวุฒิ และวัยวุฒิ
 ของผู้บริหารโรงเรียนที่แตกต่างกัน

2. คว้าศึกษาปัญหาการวางแผนในโรงเรียนในองค์ประกอบการติดตามประเมินผล
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. คว้าศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สงวัฒนา. หลักการวางแผน. สงขลา : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์, 2534. อัดสำเนา.
- กิตติมา ประติติติก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา,
2532.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. "การวางแผนอย่างมียุทธศาสตร์," วารสารการวิจัยทางการศึกษา.
21(4) : 12 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2534.
- โกศล สุวรรณณิ. การตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดสงขลา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2534. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535.
กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2535.
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. คู่มือการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2534.
- จุฑารัตน์ พิบูลย์. การศึกษาค้นหาการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. ถ่ายเอกสาร.
- เจียร ทองนุ่น. การศึกษาค้นหาการบริหารบุคลากรและการเงินของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณพนธ์
กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. ถ่ายเอกสาร.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. แนวคิดและวิธีการวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2529.
- เลี้ยว พุ่มช่วย. การปฏิบัติงานการสังเกตการสอนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535. ถ่ายเอกสาร.

ชนิดา วิสะมิตนันท์. การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม

ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคใต้. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา ;

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535. ถ่ายเอกสาร.

ชลิต เจริญศรี. รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินแผนปฏิบัติการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย

ประจำปีการศึกษา 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.

ชัยวัฒน์ วรรณพงษ์. "การพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติสำหรับครู เรื่อง การสร้างแม่แบบงานแผน

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 28(1) : 9 ;

มกราคม - มีนาคม 2535.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. บัณฑิต : ภาควิชา

บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2536.

ดิลก บุญเรืองรอด. การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

ทรงเกียรติ พิฆังคณ. การศึกษาปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา ;

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533. ถ่ายเอกสาร.

ทศพร สิริสัมพันธ์. เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2535.

ธงชัย สันติวงษ์. "บทบาทและความสำคัญของการวางแผนและควบคุม," ใน เอกสาร

การสอนชุดวิชาการวางแผนและควบคุมงานบริหาร หน่วยที่ 1 - 8. หน้า 28.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์, 2534.

นัยนา ทองดี. กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ในส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2526. อัดสำเนา.

นิตา ชูโต. การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : ธรรมสารการพิมพ์, 2527.

บัณฑิต ศรีอินทร์. รายงานการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ ตามความคิดเห็นของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดภาคใต้. สงขลา : ศูนย์พัฒนาบุคลากรด้านการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้, 2538. อัดสำเนา.

ประจวบ อุ่นเคียร. การศึกษาการบริหารงานที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติของคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3. ปริณิฎานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528. อัดสำเนา.

ประสิทธิ์ พุ่มจำปา. ปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และหัวหน้าแผนงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. ปริณิฎานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. ถ่ายเอกสาร.

ประเสริฐ ใต้เขา. การศึกษาปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปริณิฎานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535. ถ่ายเอกสาร.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมการพิมพ์, 2535 ก.

_____. จิตวิทยาการบริหารงานบุคลากร. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ. 2535 ข.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. คู่มือการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ชุดเอกสารประกอบการฝึกอบรมนักวิชาการศึกษาระดับใหม่ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.

ผสุ สัตถาภรณ์. การพัฒนาบุคคล. บัณฑิต : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2532.

พนัส หันนาคินทร์. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2530.

_____. หลักการบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2529.

พยอม วงศ์สารศรี. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุภา, 2533.

พลศักดิ์ โชติพานิช. การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2538. ถ่ายเอกสาร.

ไพโรจน์ นาคสุวรรณ. การบริหารโรงเรียน หลักการและแนวปฏิบัติ. บัตตานี : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตบัตตานี, 2528.

ภักดี ชัยรักษา. การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2537. ถ่ายเอกสาร.

ภิรมยา อินทรกำแหง. "องค์ประกอบของการจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ," สารพัฒนาหลักสูตร. 11(108) : 68 ; ธันวาคม 2534 - มกราคม 2535.

มนตรี วีระพงษ์. สภาพและปัญหาการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.

มานิตย์ สิทธิราช. ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนปฏิบัติการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัด เชียงใหม่. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2532. ถ่ายเอกสาร.

มานชนม์ กล้องเจริญ. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

ยุทธศักดิ์ สมแสน. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.

รุ่งทิวา จักรกร. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรือง, 2526.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

เลอพงศ์ เทพไชย. การประเมินโครงการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. สงขลา :

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3, 2536.

วรรณะ เพชรรัตน์. เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่อง การวางแผนในโรงเรียน.

สงขลา : ศึกษาานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3, 2538.

วิชาการ, กรม. รายงานผลการประเมินการให้หลักสูตรปีการศึกษา 2535 ระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร, 2538.

วิจารณ์ แก้ววันเพ็ญ. การศึกษาค้นคว้าด้านกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ของรัฐบาลในภาคใต้. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529. อัดสำเนา.

วิจารณ์ สารัตนะ. การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2532.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ศิริวัชร กนิษฐานพวงศ์. การศึกษาค้นคว้าการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของ

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.

ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.

ถ่ายเอกสาร.

ศิริอร ชันธรัตน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์, 2536.

ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการ

วัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปีงบประมาณ 2540. สุราษฎร์ธานี : ฝ่าย

แผนงานและติดตามผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2539.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย. กรมสามัญศึกษา. "สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนกรมสามัญ

ศึกษา เขตการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2536," วารสารการวิจัยทางการศึกษา.

28(1) : 29 : มกราคม - มีนาคม 2538.

- สนั่น สุชากุล. การศึกษาการวางแผนบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสตูล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู. ปรินญาณินพนธ์
กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530. อัดสำเนา.
- สมคิด บางรัมย์. หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : นวอักษรการพิมพ์, 2538.
- สมนึก เนธิจันทร์. รีเอ็นจิเนียริง. สุรินทร์ : ชมรมส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครู,
2538.
- สมนึก รักคำ. การศึกษาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2538. ถ่ายเอกสาร.
- สมปอง นิลล้วน. การศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530. อัดสำเนา.
- สมพร ขุนพลีก. ปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ตามทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2535. ถ่ายเอกสาร.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2536.
- สมหมาย หงูเจริญ. การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพัทลุง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2535. ถ่ายเอกสาร.
- สามัญศึกษา, กรม. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2535 ข.
- _____. คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนและคณะกรรมการสามัญศึกษา
จังหวัด. กรุงเทพฯ : ฝ่ายโครงการและแผนงาน, 2530. อัดสำเนา.
- _____. เจาะปัญหาพัฒนาโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2535 ก.
- _____. รายงานผลการนิเทศเพื่อให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3. ม.ป.ท., 2536. อัดสำเนา.

สามัญศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี, สำนักงาน. ปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539 โรงเรียน

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี : กลุ่มงานนโยบาย
และแผน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2539.

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. ศึกษาการวางแผนของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดนครนายก. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 5.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.

_____. พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,

2527.

_____. สัมมนาการมัธยมศึกษา หน่วยที่ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมมาธิราช, 2536.

_____. องค์การและการปรับปรุงองค์การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

สุฉิย์ จันทนาวัฒน์. การศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน

สังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.

สุนนา พุ่มประพาส. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

สุรสุภาลาดพร้าว, 2537.

สุวัฒน์ สอนสุวิทย์. การประเมินแผนปฏิบัติการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2534. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2536. ด่ายเอกสาร.

สุวิทย์ พรหมทา. ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ

ศึกษา เขตพื้นที่ยากจนหนาแน่นจังหวัดอุบลราชธานี. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

- สุวิมล นาคเหล็ก. ความคิดเห็นของผู้บริหารในสถานศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการวางแผน
ปฏิบัติการประจำปีของวิทยาลัย สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา,
 ปรินญานพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. ถ่ายเอกสาร.
 เสนาะ ดีเยาว์. การบริหารงานบุคคล พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์, 2535.
- เสริมศักดิ์ สุรวัดลภ. "วิชา มย 311 การมัธยมศึกษา," เอกสารประกอบการสอน,
 หน้า 8. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. จัดสำเนา.
- เสรี ลาขโรจน์. การบริหารโรงเรียนมัธยมฯ กรมสามัญฯ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 อักษรสมัย, 2531.
- อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคการวางแผน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- อนันต์ ระวังทุกข์. กระบวนการวางแผนในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2539. จัดสำเนา.
- อรพินทร ชูชม และอัจฉรา สุชารมณี. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิด และนิสัยในการเรียน
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- อุทัย บุญประเสริฐ. การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน เอส ดี เพรส,
 2537.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุภาพาจร,
 2538.
- Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed.
 New York : Harper and Row, 1970.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size
 for Research Activities," Journal of Educational and
Psychological Measurement. 30 : 607 - 610 ; 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
หนังสือขอความอนุเคราะห์

(สำเนา)

ที่ 2539/1770

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

29 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายทองศักดิ์ หิมทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษาชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.โสภาค วิริโยธิน ประธานกรรมการ

อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความ
ถูกต้องและความสมบูรณ์ในทางปฏิบัติของแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรด
ให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สืบพงศ์ ธรรมชาติ

(ผศ.ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (074) 313153

(สำเนา)

ที่ 2539/1771

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

29 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายทงศักดิ์ หิมทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษาชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.โสภาค วิริโยธิน ประธานกรรมการ

อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความ
ถูกต้องและความสมบูรณ์ทางปฏิบัติของแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรด
ให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สืบพงศ์ ธรรมชาติ

(ผศ.ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (074) 313153

(สำเนา)

ที่ 2539/1772

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

29 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อาจารย์สุธาสินี มลิวัลย์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายทองศักดิ์ หิมทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษาชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษานโยบายการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.โสภาค วิริโยธิน ประธานกรรมการ

อาจารย์อนันต์ ประสาสน์กุล กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความ
ถูกต้องและความสมบูรณ์ทางสถิติของแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรด
ให้แก่ นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สืบพงศ์ ธรรมชาติ

(ผศ.ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (074) 313153

(สำเนา)

ที่ ศช 0873/465

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ถนนดอนนก ตำบลตลาด 84000

6 กุมภาพันธ์ 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทุกโรงเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 5 ฉบับ

ด้วยนายทองศักดิ์ หิมทอง เนติระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความประสงค์จะท้าววิจัยเรื่อง "การศึกษابัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต และจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ในการนี้ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน และผู้ช่วยทุกฝ่ายโปรดให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยในครั้งนี้ โดยช่วยกรุณาตอบแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วยและส่งคืนแบบสอบถามดังกล่าวไปยัง นายทองศักดิ์ หิมทอง โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84280 ภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2540 เพื่อจะได้รับใบดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ชีร์วัฒน์ รัตนกุล

(นายชีร์วัฒน์ รัตนกุล)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ

โทร. 282801, 288801

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษานโยบายการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัย

ทองศักดิ์ หิมทอง

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

อาจารย์ ดร.โสภาค วิริโยธิน ประธานกรรมการ

อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล กรรมการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะในการ
ปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เท่านั้น จึง
ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด แต่เป็นความคิดเห็นตามความรู้ลึกของแต่ละคน ซึ่งอาจแตกต่างกัน

3. คำตอบตามความคิดเห็นเป็นความรู้ลึกที่แท้จริงของท่าน จะเป็นข้อมูลที่เป็น
ประโยชน์ต่อการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารต่อไป

4. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามครั้งนี้ จะสรุปผลในลักษณะภาพรวม และจะนำมา
ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น คำตอบของท่านจะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่านและหน่วยงาน
ของท่านแต่ประการใด (ไม่ต้องเขียนชื่อของผู้ตอบ)

5. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จแล้วกรุณาตรวจสอบอีกครั้งว่าท่านตอบครบถ้วน
หรือไม่ เพราะหากเว้นข้อใดไว้จะเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งไม่สามารถใช้ประโยชน์
ในการวิจัยได้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ทงศักดิ์ ทิมทอง

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดอ่านแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความต่อไปนี้ ชื่อนี้สำหรับ
ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน ผู้วิจัย

1. ประสบการณ์

[] ต่ำกว่า 10 ปี

[] ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

[] 1

2. ระดับชั้นของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน

[] ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

[] ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

[] 2

ตอนที่ 2

ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตัวเลขบอกระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามความรู้สึของท่านที่เป็นจริง
ที่สุด ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	ประเด็นปัญหาการวางแผนในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
0	การพิจารณาใช้วิธีหลากหลายในการรวบรวม ข้อมูล		✓				
00	การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรรวบรวม ข้อมูล				✓		

ตัวอย่างในข้อ 0 แสดงว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านการพิจารณาใช้วิธีหลากหลายในการรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับมาก

ตัวอย่างในข้อ 00 แสดงว่า ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับน้อย

ข้อที่	ประเด็นปัญหาการวางแผนในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
	<u>ขั้นเตรียมการวางแผน</u>						
1.	การจัดโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสม	...	...	...	...	...	[13
2.	การจัดบุคลากรในจำนวนที่เหมาะสมทำหน้าที่ ในงานของแต่ละฝ่าย	...	...	...	...	...	[14
3.	การจัดทำเอกสารพรรณนางานเพื่อ เป็นแนวทาง ปฏิบัติงานของบุคลากร	...	...	...	...	...	[15
4.	การตั้งคณะกรรมการวางแผน	...	...	...	...	...	[16
5.	การให้ความรู้เรื่องแผนแก่บุคลากร	...	...	...	...	...	[17
6.	การจัดงานสารสนเทศไว้ในงานแผนงาน	...	...	...	...	...	[18
7.	การศึกษาทำความเข้าใจนโยบายของกรม สามัญศึกษาแต่ละด้าน	...	...	...	...	...	[19
8.	การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ..	...	...	...	...	...	[10
9.	การวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ...	...	...	...	...	...	[11
	<u>ขั้นจัดทำแผน</u>						
10.	การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย มาตรการในการดำเนินงาน	...	...	...	...	...	[12
11.	การจัดทำโครงการที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ นโยบาย และ เป้าหมาย	...	...	...	...	...	[13

ข้อที่	ประเด็นปัญหาการวางแผนในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
12.	การจัดลำดับความสำคัญของงานโครงการ ...	...	...	...	...	...	[14
13.	การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับฝ่าย	...	...	...	...	...	[15
14.	การกำหนดรายละเอียดในการเขียนโครงการ ...	...	...	...	...	...	[16
15.	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน โครงการประจำปี .	...	...	...	...	...	[17
16.	การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 5 ปี ของโรงเรียน	...	...	...	...	...	[18
17.	การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีของ โรงเรียน	...	...	...	...	...	[19
18.	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ...	...	...	...	...	...	[20
19.	การเขียนโครงการโดยไม่กำหนดรายละเอียด ...	...	...	...	...	...	[21
<u>ชั้นปฏิบัติตามแผน</u>							
20.	การจัดทำปฏิทินแจ้งกำหนดการขอใช้งบประมาณ ของโรงเรียน	...	...	...	...	...	[22
21.	การจัดทำปฏิทินงานโครงการของแต่ละฝ่าย ..	...	...	...	...	...	[23
22.	การขออนุญาตใช้เงินตามงาน โครงการ	...	...	...	...	...	[24
23.	การขอเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีอุปสรรคในแผน ปฏิบัติการประจำปี	...	...	...	...	...	[25

ข้อที่	ประเด็นปัญหาการวางแผนในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
24.	การจัดทำแผนภูมิแสดงการใช้งบประมาณของแต่ละฝ่าย						[] 26
25.	การจัดสรรงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อโครงการที่จำเป็นและเร่งด่วนในแต่ละปีการศึกษา						[] 27
26.	การประชุมคณะกรรมการวางแผน						[] 28
	<u>ขั้นติดตามประเมินผล</u>						
27.	การดำเนินการช่วยเหลือเมื่อฝ่ายมีอุปสรรค ..						[] 29
28.	การประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินการแต่ละโครงการ						[] 30
29.	การประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการของโครงการ						[] 31
30.	การจัดประชุมสัมมนาสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี						[] 32
31.	การจัดทำเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี						[] 33

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจงโปรดเขียนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเด็นการวางแผนในโรงเรียน	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผน ในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน
๕ ขั้นเตรียมการวางแผน	1. 2. 3. 4.
๕ ขั้นจัดทำแผน	1. 2. 3. 4.

ประเด็นการวางแผนในโรงเรียน	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผน ในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน
ชั้นปฏิบัติตามแผน	1. 2. 3. 4.
ชั้นติดตามประเมินผล	1. 2. 3. 4.

ภาคผนวก ค.

ตาราง 8 - 13

ตาราง 8 แสดงอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม กรณี
นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ไม่ใช่งานกลุ่มตัวอย่าง

Item	Mh	Varh	MI	VarI	t-test
1.	3.6250	0.5535	1.8750	1.5535	4.25
2.	3.3750	0.8329	2.2250	1.0714	2.24
3.	3.6250	1.6964	1.8750	1.4107	3.33
4.	4.0000	1.4286	1.8750	0.4107	4.29
5.	4.0000	4.2857	2.2500	0.0500	2.40
6.	3.5000	2.0000	2.2500	0.0500	2.50
7.	3.6250	0.5535	2.0000	0.8571	3.81
8.	4.0000	0.5714	2.3750	0.5535	4.37
9.	3.6250	1.9821	1.8750	0.1250	3.40
10.	4.3750	0.2678	2.3750	0.2678	8.00
11.	3.7500	3.3571	2.1250	0.4107	2.34
12.	3.7500	0.7857	1.7500	3.0714	2.85
13.	4.3750	0.2678	2.1250	0.1250	10.22
14.	3.6250	2.5535	2.1250	0.1250	4.74
15.	3.8750	1.2678	2.1250	0.9821	3.30
16.	3.7500	0.7857	1.7500	0.7857	4.54
17.	3.8750	0.6964	2.1250	0.9821	3.80
18.	4.2500	0.7857	2.1250	0.9821	4.53
19.	3.6250	0.5535	2.5000	0.8571	2.69

ตาราง 8 (ต่อ)

Item	Mh	Varh	MI	Varl	t-test
20.	4.0000	0.5714	2.3750	0.8392	3.90
21.	4.0000	1.1428	2.1250	0.6964	3.91
22.	3.6250	1.1250	2.3750	1.4107	2.30
23.	3.5000	1.4286	2.2500	1.3571	2.15
24.	3.3750	1.8393	2.5000	0.7142	2.05
25.	3.7500	1.0714	2.0000	0.5714	3.88
26.	4.0000	0.8571	1.8750	0.1250	6.14
27.	3.6250	0.2678	2.2500	0.5000	4.50
28.	3.5000	0.5714	2.0000	0.2857	4.68
29.	3.5000	2.5714	2.2500	0.2142	2.12
30.	3.1250	2.1250	2.1250	0.4107	1.79
31.	3.3750	0.5535	1.7500	0.5000	4.53

หมายเหตุ

Mh = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง

MI = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

Varh = ความแปรปรวนของกลุ่มสูง

Varl = ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

ค่าความเชื่อมั่น = .9665

ตาราง 9 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ประเด็นปัญหาการวางแผนในโรงเรียน	$\bar{X}$	SD
1	ขั้นเตรียมการวางแผน	3.0547	.7178
2	ขั้นจัดทำแผน	3.0500	.7730
3	ขั้นปฏิบัติตามแผน	2.9800	.7373
4	ขั้นติดตามประเมินผล	3.0588	.7664
	เฉลี่ย	3.0370	.6612

จากตาราง 9 แสดงว่า ระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.0370 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .6612 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ขั้นติดตามประเมินผล มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียนมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.0588 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .7664

ตาราง 10 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นเตรียมการวางแผน เป็นรายข้อ

ข้อ	องค์ประกอบชั้นเตรียมการวางแผน	$\bar{X}$	SD
1.	การจัดโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสม	3.0294	1.0252
2.	การจัดบุคลากรในจำนวนที่เหมาะสมทำหน้าที่ ในงานของแต่ละฝ่าย	3.1471	.9928
3.	การจัดทำเอกสารพรรณนางานเพื่อเป็นแนวทาง ปฏิบัติงานของบุคลากร	2.69632	1.1116
4.	การตั้งคณะกรรมการวางแผน	2.9706	1.0537
5.	การให้ความรู้เรื่องแผนแก่บุคลากร	3.0588	.9488
6.	การจัดงานสารสนเทศไว้ในงานแผนงาน	2.9779	.9543
7.	การศึกษาทำความเข้าใจนโยบายของกรม สามัญศึกษาแต่ละด้าน	3.0882	.9307
8.	การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ	3.1912	.9231
9.	การวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	3.0662	.9043
	เฉลี่ย	3.0370	.6612

จากตาราง 10 แสดงว่า ระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นเตรียมการวางแผน โดยภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.0370 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .6612 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ มีปัญหามากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.1912 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .9231

ตาราง 11 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นจัดทำแผน เป็นรายชื่อ

ข้อ	องค์ประกอบชั้นจัดทำแผน	$\bar{X}$	SD
1.	การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย มาตรการในการดำเนินงาน	3.1397	.9674
2.	การจัดทำโครงการที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ นโยบาย และ เป้าหมาย	3.1029	.9909
3.	การจัดลำดับความสำคัญของงานโครงการ	3.0147	1.0036
4.	การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับฝ่าย	3.2647	1.0834
5.	การกำหนดรายละเอียดในการเขียนโครงการ	3.0000	1.0681
6.	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน โครงการประจำปี	2.9412	1.1660
7.	การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 5 ปี ของโรงเรียน	3.0441	1.0671
8.	การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีของโรงเรียน	3.1397	1.0762
9.	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	3.2132	1.2074
10.	การเขียนโครงการโดยไม่กำหนดรายละเอียด	2.6397	.9788
	เฉลี่ย	3.0500	.7730

จากตาราง 11 แสดงว่า ระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นจัดทำแผน โดยภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.0500 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .7730 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับฝ่าย มีปัญหามากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.2647 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.0834

ตาราง 12 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นปฏิบัติตามแผน เป็นรายชื่อ

ข้อ	องค์ประกอบชั้นปฏิบัติตามแผน	$\bar{X}$	SD
1.	การจัดทำปฏิทินแจ้งกำหนดการขอใช้งบประมาณของโรงเรียน	3.1618	.8711
2.	การจัดทำปฏิทินงานโครงการของแต่ละฝ่าย	3.0588	1.0020
3.	การขออนุญาตใช้เงินตามงาน โครงการ	3.1103	1.1200
4.	การขอเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีอุปสรรคในแผนปฏิบัติการประจำปี	2.7059	.8443
5.	การจัดทำแผนภูมิแสดงการใช้งบประมาณของแต่ละฝ่าย	2.9485	.9295
6.	การจัดสรรงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อโครงการที่จำเป็นและเร่งด่วนในแต่ละปีการศึกษา	3.0074	1.0292
7.	การประชุมคณะกรรมการวางแผน	2.8676	1.1009
	เฉลี่ย	2.9800	.7373

จากตาราง 12 แสดงว่า ระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชั้นปฏิบัติตามแผน โดยภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.9800 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .7373 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดทำปฏิทินแจ้งกำหนดการขอใช้งบประมาณของโรงเรียน มีปัญหามากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.1618 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .8711

ตาราง 13 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขึ้นติดตามประเมินผล เป็นรายชื่อ

ข้อ	องค์ประกอบขึ้นติดตามประเมินผล	$\bar{X}$	SD
1.	การดำเนินการช่วยเหลือเมื่อฝ่ายมีอุปสรรค	2.8824	.8949
2.	การประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินการแต่ละโครงการ	3.0882	.9386
3.	การประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการของโครงการ	3.0956	1.0028
4.	การจัดประชุมสัมมนาสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี	3.1324	.9334
5.	การจัดทำเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี	3.0956	1.0391
	เฉลี่ย	3.0588	.7664

จากตาราง 13 แสดงว่า ระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขึ้นติดตามประเมินผล โดยภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.0588 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .7664 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดประชุมสัมมนาสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี มีปัญหามากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.1324 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .9334

บทคัดย่อ

การศึกษาปัญหาการวางแผนการเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทคัดย่อ
ของ
พนงศักดิ์ หิมทอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบระดับปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเปรียบเทียบ
ปัญหาการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปรประสบการณ์ และระดับชั้น
ของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน และเพื่อทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผน
ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ
แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 31 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z-test
และใช้ค่าที (t-test) ในการทดสอบสมมุติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ปัญหาการวางแผน
ในโรงเรียนขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน และขั้นปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนขั้นติดตามประเมินผลมีปัญหาการวางแผนในโรงเรียน
ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่มีระดับชั้นของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีปัญหาการวางแผนในโรงเรียน โดย
ภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน
4. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ควรมีการวิเคราะห์สภาพ
ปัจจุบันและสำรวจความต้องการก่อนการวางแผนในโรงเรียน ควรให้บุคลากรร่วมกันเสนอ
โครงการที่สนองวัตถุประสงค์ ควรทบทวนขั้นตอนปฏิบัติงาน ควรมีการควบคุมการดำเนินงานประมาณ

ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการทุกโครงการทั้งก่อนดำเนินการระหว่างดำเนินการ
และหลังดำเนินการ และควรสรุปรายงานผลการประเมินโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข
ต่อไป

A STUDY OF PLANNING IN SCHOOL PROBLEMS OF THE
SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION AT
SURATTANI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
TANONGSAK HIMTONG

Presented in partial fulfillment of the requirement for the Master of
Education degree in Educational Administration

Thaksin University

May 1997

This research was aimed at studying and comparing the levels of planning in school problems of the secondary school administrators under the Department of General Education at Surattani Province, according to these variables: experience and schools with different levels of education. The study also gathered and presented suggestions for improving planning in school of those administrators.

The research samples were 136 secondary school administrators under the Department of General Education at Surattani Province. The data gathering instrument was a 31-item rating-scale questionnaire with an open-ended section for suggestions. The statistics utilized in the analysis of the data were percentage, mean, and standard deviation. The Z-test and t-test were used to test the hypotheses.

The research results revealed that:

1. The overall problems of planning in school and their components of the secondary school administrators were at a moderate level.

2. There was a significant difference at the .01 level among the administrators who differed in experience in their overall planning in school problems. When examining each component, it was found that there was a significant difference at the .01 level on the components of planning stages, making plans, and execution of plans. There was no significant difference on the component of evaluation of plans.

3. There were no significant differences among the administrators who belonged to schools with different levels of education in their overall planning in school problems and on the components.

4. The following were suggestions for the improvement of planning in school of the secondary school administrators. There should be an analysis of the current situation and a survey of needs before carrying out planning in school. School personnel should be allowed to participate in the presentation of projects that would be relevant to school's goals. There should be a work calendar and control of budget use. There should evaluations and follow-ups of every project before, while the projects

were in action and after. Finally, there should be a summary of project evaluation reports so that the results could be used to improve future projects.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายทองศักดิ์ ชื่อสกุล หิมทอง

เกิดวันที่ 7 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2499

สถานที่เกิด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 51 หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84280

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84280

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2516 ม.ศ.3 จากโรงเรียนเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พ.ศ. 2518 ป.กศ. จากวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2520 ป.กศ.สูง (วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์) จากวิทยาลัยครูพระนครศรี

พ.ศ. 2526 ศษ.บ. (วิชาเอกบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2540 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยทักษิณ